

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL 2009

Ráiteas an Phríomh fheidhmeannaigh

Tá an timpeallacht bia araon, dinimiciúil agus níos casta. Cruthaíonn domhandú méadaithe agus slabhra bia riamh-leathnú dúshláin do rialtóirí, gairmithe sláinte agus dóibh siúd a sholáthraíonn bia; a bheith acu táirgeoirí, monaróirí, dáileoirí, miondíoltóirí nó lónadóirí. Is bia fós ina réimse spéise ard do na meáin agus leas tomhaltóirí dá bharr sin i scéalta a bhaineann le bia ar tairiseach. Éilíonn otracht i nGleic, atá ar cheann de na dúshláin is mó atá os comhair na sláinte poiblí domhan forbartha, cur chuige ildisciplíneach agus fadtéarmacha, le tionscnaimh atá dírithe ar gach céim den saol.

An timpeallacht eacnamaíochta reatha agus, go háirithe, ionadaíocht a dhéanamh ar an mbrú ar an airgeadas poiblí dúshlán breise. Ní mór dúinn, dá bhrí sin a mheas de shíor ag ár gcuid gníomhaíochtaí chun a chinntiú éifeachtúlacht agus éifeachtacht. Trí mheán a cheithre stiúirtheachtaí; Sláinte an Duine agus Cothú; Eolaíocht Bhia; Margaíochta agus Cumarsáide agus Oibríochtaí Corparáideacha; aime ag safe food a chur ar a suaimhneas agus do thomhaltóirí tacaíocht i nglacadh agus ar chleachtais sláinteachais bia sláintiúil. Is é ár saineolais in-tí forlionsa ag ár struchtúir comhairleacha; an mBord Comhairleach agus an Coiste Comhairleach Eolaíochta chomh maith le raon leathan de gcomhpháirtíocht le heagraíochtaí eile agus le daoine gairmiúla sláinte.

Is é **an príomh-aime na bia sábháilte** agus feidhm tosaíocht a chur chun cinn sábháilteachta bia. A chur chun cinn ar bhealach inchreidte ní mór dúinn ár gcuid gníomhaíochtaí go léir bonn ar an eolaíocht fuaimne. Chomh maith le bheith ag brath ar an gcomhlacht ar fhianaise eolaíoch idirnáisiúnta, taighde a coimisiúin freisin le chun cur leis an chomhlacht atá ann cheana féin na fianaise agus chun aghaidh a thabhairt ar bhearnaí eolais ar leith.

I 2009 críochnaíodh roinnt tionscadal taighde ar fud raon leathan topaicí lena n-áirítear micribhitheolaíocht, tocsaineolaíocht agus Cleachtas Ginearálta leighis. Beidh na torthaí tionscadal cur lenár dtuiscint ar na guaiseacha féideartha i dtáirgeadh bia, agus na bearta is gá chun a íoslaghdú nó deireadh a chur leis na guaiseacha sin. An tionscadal DT comhdhéanta suirbhé ar chleachtais ar fud an oileáin ar na hairíonna de gastroenteritis i láthair ag lialanna.

2009 chomh maith, a choimisiúnú sraith tionscnamh taighde nua. Léiríonn an tsraith **safe food** athrú i dtreo coimisiúnaithe tionscadail a bhfuil níos mó de nádúr i bhfeidhm. Déanfar suirbhéanna ar chleachtais sna hearnálacha miondíola agus lónadóireachta eolas ár gcumarsáid sa todhchaí i sábháilteacht bia agus láithreacha araon ithe sláintiúil. Beidh taighde ar iompraíocht na dtomhaltóirí cuidiú dúinn freisin sa tuisceana ar an bpróiseas cinnteoireachta ar fud rogha bia, mhéideanna chuid agus fógraíocht bia. I réimse na díriú ar riachtanas sóisialta ní mór dúinn a choimisiúnú ag obair chun cuidiú le teacht ar ghrúpaí leochaileacha agus iad siúd a bhfuil riachtanais chumarsáide ar leith.

Rinneadh forbairt ar roinnt tionscnamh bia pobail ar fud an oileáin ina chloch mhíle shuntasach don eagraíocht. Na tionscadail, arna roghnú ag Bia bochtaineachta bia líonra Sláinte do Chách agus maoinithe ag **safe food**, bain úsáid as cur chuige forbartha pobail a chur chun cinn rochtain níos fearr ar bhia sláintiúil, lena n-áirítear gairdíní pobail, clubanna cócaireachta agus caiféanna.

Tacú le daoine gairmiúla le sábháilteacht bia agus comhar a chur ar eolaíoch curtha i gcónaí ina príomhghné de ról **safe food** chun cinn. Tionscnaimh i measc seo tá soláthar na líonraí soghluaisteachta agus oiliúint do bhaill foirne saotharlainne agus nutritionists; agus, le linn

2009, le forbairt aon ábhar ar leith atá dírithe ar líonraí a leathnú ar fud na ndisciplíní comhar.

Tá an eagraíocht ar aghaidh ag tacú lenár ranna coimircíochta i gcur i bhfeidhm polasaí sláinte arna bhunú, go háirithe i réimse an dul i ngleic otracht. Bhfuil **safefood** ionadaíocht ar na grúpaí stiúrtha idir-rannach sa dá dháil. Tríd an bhFóram Gníomhaíochta um Otracht, arna éascú ag **safefood**, tá ardán do chomhoibriú curtha ar bun le tacaíocht ó raon leathan de ghníomhaireachtaí reachtúla, comhlachtaí deonacha agus gairmiúla, agus lucht léinn.

Rinneadh trí fheachtas ilmheáin móra do thomhaltóirí i 2009. "Ná Rioscaí Glac" Bhí an teideal d'fheachtas sábháilteachta bia a leagann béim ar dea-chleachtas sláinteachais i láimhseáil agus cócaireachta bia. Cuireadh in iúl don bhfeachtas trí thaighde a léiríonn go bhfuil fós ar bhealach chun dul i instilling dea-chleachtas sa bhaile.

"Céimeanna Little" is tionscnamh feasachta raimhre atá dírithe ar thuismitheoirí leanaí óga. Fhorbairt i gcomhar le Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte agus an Ghníomhaireacht um Chothú Sláinte Thuaisceart Éireann, baineann sé úsáid as meáin éagsúla a léiríu athruithe simplí a stíl mhaireachtála gur féidir go mbeidh éifeachtaí téarma fada tairbheach.

"Speak Out" custaiméirí spreagadh i mbunaíochtaí lónadóireachta go mbeadh an muinín a guth imní go díreach chuig an oibreoir gnó. Níl aon amhras ach gur fearr do na hoibreoirí gnó a chloisteáil faoi aon deacrachtaí láithreach, mar tá fianaise shoiléir go bhfuil custaiméirí míshásta nach bhfuil ach ar ais.

Chomh maith leis na feachtais ilmheáin, tá **safefood** i mbun roinnt tionscnamh níos spriocdhírithé, san ionad oibre mar shampla agus úsáid a bhaint as deiseanna séasúracha níos na Nollag a thabhairt comhairle shonrach. Ceadaíonn freastal ar imeachtaí tábhachtacha cosúil leis an Taispeáin Blamoral agus an Treabhdóireachta Náisiúnta dúinn dul i ngleic le líon mór na dtomhaltóirí ar bhonn níos pearsanta.

Thar ceann mo chomhghleacaithe I **safefood**, is mian liom buíochas a ghabháil leo siúd go léir a chuidigh leis an eagraíocht chun freastal ar a challeneges, agus tá mé ag forwrad le comhpháirtíocht leanúnach i chothabháil agus a fheabhsú sláinte an phobail ar oileán na hÉireann.

Martin Higgins

Príomhfheidhmeannach

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL 2009

GNÍOMHAÍOCHTAÍ EOLAÍOCHTA

An Eolaíocht Bhia agus Stiúirthóireachtaí Sláinte agus Cothú an Duine a chur ar fáil an bonn eolaíochta ar mhaithe le sábháilteacht bhia, sláinteachas, agus teachtaireachtaí cothaithe. Sa bhliain 2009, le tacaíocht feachtais Ná san áireamh 'Rioscaí Tóg, Céimeanna Little, Speak-Out, Meáigh-2-Beo, an nós Salt Shake, Do Bheatha Get in Gear, agus dhá Léirmheasanna Tomhaltóirí Dírithe.

Eolaíocht an Bhia

LÍONRAÍ EOLAS *shábháilte* bia

Sa bhliain 2004, bhunaigh **safefood** roinnt líonraí taighde ar ábhair sábháilteachta bia ar leith le cur chuige comhtháite a éascú chun taighde a dhéanamh ar shábháilteacht bia agus líonra de lucht gairme sábháilteachta bia ar fud an oileáin a bhunú. Tar éis an téarma cúig bliana agus meastóireacht ar na líonraí, d'eisigh **safefood** éileamh ar iarratais d'Éascaitheoirí Líonra Eolais do Verocytotoxigenic *E.coli*, *Cripteaspóiridiam*, iarmhair ceimiceacha, biotocsain, *Salmonella*, *Campaileabaictéir*, iompar *Listeria* agus Bia i mí Dheireadh Fómhair 2009. Beidh na líonraí nua a uasmhéadú agus rannpháirtíocht a leathnú ar fud na disciplíní agus earnálacha an tslabhra bia ar an oileán a chur ar bun agus a reáchtáil i 2010.

TAIGHDE

Beidh Is próiseas leanúnach é Taighde um Eolaíocht araon Bia agus Sláinte an Duine agus Stiúirthóireachtaí Cothú agus mar thoradh air roinnt tionscadal nua taighde a choimisiúnaigh ag **safefood** i 2009 Ní tús go dtí 2010. Na tionscadail san áireamh sa bhabhta den taighde coimisiúnaithe i mbliana, lena n-áirítear: - **Sábháilteacht Cheimiceach**

- Suirbhé glútan chun a fháil amach an gá atá le bearta chun cur leis an leibhéal feasachta ar an tsaincheist chun hipiríogaireacht bia sa tionscal lónadóireachta

Micribhitheolaíocht

- Measúnú ar na Micribhitheolaíochta de Dromchlaí Déan teagmháil le Láimh sa Timpeallacht Mhiondíola
- Réamhtheachtaithe a mbeadh tionchar acu ar shábháilteacht bia a athrú iompair ag baint úsáide as cur chuige margaíochta sóisialta

Díriú ar Riachtanas Sóisialta

- Ag baint úsáide as cur chuige cáilíochtúil a aithint agus a fhorbairt chun cabhrú le faisnéis inrochtana spriocdhírithé leochaileacha, crua-le-teacht do ghrúpaí a bhainistiú saincheisteanna sábháilteachta bia
- Bochtaineacht Bia i 4 Grúpálacha Teaghlaigh

Cothú

- Tá cinneadh ar na leibhéil salainn i anraith i mbunáíochtaí lónadóireachta
- Lucht Luathfhágála na Scoile: measúnú riachtanas ó thaobh cothaithe
- Éifeacht Salann ar ár Tastebuds - salann Tionscnamh taighde anailís chéadfach

Itheachán Sláintiúil

- Tomhaltóirí tuiscint ar mhéideanna chuid bia
- Tionscnamh Taighde na bhFear Meáchan Caillteanas
- Teaghligh Ithe Amach Imeachtaí "taobh amuigh den bhaile"
- Gairmithe sláinte dearcadh airde monatóireacht agus meáchan nó scagadh le haghaidh otracht
- Margaíochta Bia agus an leanbh réamhscoile
- Lá maith agus droch-laethanta: imscrúdú ar an nósanna na siopadóirí nach nuair a dhéanann siad nó an bhfuil bia sláintiúil a cheannach.

Críochnaíodh na tionscadail taighde seo a leanas i 2009:

- Aithint agus a thréithriú genes friotaíocht antaibheathach i bhfeoil éanlaithe clóis

(Ollscoil Uladh);

- Imscrúdú ar an láthair comhdhúile frith-cothaitheacha agus tocsaineach i mbianna sláinte (Teagasc);
- Próifíliú le haghaidh Mí-úsáid Gníomhairí Anabolic i Táirgeadh Feola (Ollscoil na Ríona, Béal Feirste);
- Síneadh leis an tionscadal taighde comhoibritheach Ard-Chleachtóirí ar Gaistreintríteas Géarchúraim in Éirinn agus i dTuaisceart Éireann - comharthaí Gaistreintríteas "in Éirinn - suirbhé ar chleachtóirí ginearálta (Coláiste Ríoga na Liachleachtóirí Ginearálta / Ollscoil na Banríona, Béal Feirste / An Coláiste Dhochtúirí Teaghligh na hÉireann);
- Forbairt ar Measúnacht Fréamhshamhail do Brath Azaspiracid i Sliogéisc (Ollscoil na Banríona Béal Feirste / Ollscoil Chathair Átha Cliath / Institiúid Teicneolaíochta Chorcaí);
- Tharla an Salmonella ar muiceola agus measúnú ar na fachtóirí riosca ag cur lena tarchur (Teagasc / Ollscoil Uladh / Ollscoil na Banríona, Béal Feirste / An Coláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath);
- Rialú Campylobacter i éanlaithe clóis; clár a fhorbairt a scaipeadh do na ceachtanna le haghaidh feirmeoirí (Ollscoil na Ríona, Béal Feirste);
- Measúnú ar na Pointí Rialúcháin Criticiúla le linn Ullmhúchán Bia Intíre (Coláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath / Ollscoil Uladh).

BIANNA SLÁINTE AGUS TÁIRGÍ luibhe

Bhí ceardlann ar SAF bianna sláinte agus táirgí luibhe i Teagasc, Ionad Taighde Bia Bhaile, Contae Chorcaí, i mí Mheán Fómhair 2009. An cheardlann arna dtabhairt i gcrích le taighde **safefood** atá maoinithe san ábhar seo. Taighdeoirí ón dá dhlínse a gcuid torthaí i láthair ar mhaithe le pearsanra tionscal agus do na húdaráis rialála de chúram sláinte a rialú bia agus táirgí luibhe. Cur i láthair Tugadh ag ionadaithe ó na Cláir na hÉireann agus Ríocht Aontaithe na Míochaine Luibhe Síne.

Bord Leigheasra na hÉireann a bhí an eolas cheana féin ar thorthaí taighde agus ar an mbonn sin tús a tharraingt siar de tháirgí sláinte áirithe bia ar mhargadh na hÉireann a fuarthas go raibh a bheith éillithe le tocsainí. Tar éis an t-eolas seo a scaipeadh tríd an gcóras mear-rabhaidh an AE, rinneadh aistarraingt chineál céanna amach i mballstáit eile an AE chomh maith.

GNÍOMHAÍOCHTAÍ EILE

An ailléirge Thuaisceart Éireann Duine Óg na Bliana

Chur safefood urraíocht ar ailléirge Thuaisceart Éireann Duine Óg na Bliana dámhachtain, a bhí ar siúl i mBéal Feirste i mí na Samhna. Cruthaíodh an dámhachtain i gcuimhne ar Jane McVeigh, ina dhéagóir Béal Feirste a fuair bás sa bhliain 2006 ó ailléirge cnó. Bhí sé oscailte do dhuine ar bith faoi bhun 21 bliain d'aois a n-ardaíonn feasacht ar cheist an ailléirge bia. I mbliana, chuaigh an duais a deirfiúracha Louise & Edel Uí Chonghaile ó Sord, Co Bhaile Átha Cliath. Bhí an ócáid féin is dócha go bhfuil an chéad le tuairim is 100 duine, go leor le saol d'fhéadfadh a bheith ailléirgí bia bagrach, ag ithe amach en masse.

Oiliúint d'fheirmeoirí éanlaithe clóis

Chur **safefood** tionscadal oiliúint ar fáil d'fheirmeoirí éanlaithe ag ocht n-ionad roghnaithe ar fud an oileáin d'fhonn comhairle phraiticiúil a scaipeadh chun cur le sábháilteacht bia a bhaineann le táirgeadh éanlaithe. Tá forbairt déanta ar an chomhairle ó na torthaí taighde ó staidéir a rinneadh i dTuaisceart Éireann agus in Éirinn agus an cleachtas is fearr ar fud an domhain chomh maith.

Príomhchócairí Sóisearach 'Acadamh

An Príomhchócairí Sóisearach 'Acadamh Is clár oiliúna ar leith, faoi láthair ag rith i dTuaisceart Éireann, a bhfuil d'aidhm a mhealladh agus a fhorbairt tallann óg isteach san earnáil lónadóireachta agus fáilteachais. Tá sé mar aidhm ag an Acadamh chun an bhearna idir an aois 12-16 leanáí scoile agus breisoideachas agus tionscal. Foghlaim Príomhchócairí Sóisearach cócaireachta bunúsacha agus cothú, sláinteachas, sláinte agus sábháilteacht agus scileanna a fháil ar léirthuiscint ar bhia fíor agus bia sláintiúil i gclár 10 seachtaine a reáchtáil i sé ionad ar fud Thuaisceart Éireann. Táthar ag súil an clár a fhorbairt ar bhonn uile-oileánda.

Oiliúint allergen

Críochnaíodh an clár oiliúna i mbainistíocht ailléirgin bia i 2009. Tionóladh iomlán de 31 ceardlann ar fud an oileáin le haghaidh oifigigh sláinte comhshaoil, foireann saotharlainne anailísí phoiblí agus ar an tríú leibhéal ábhair lónadóireachta Acmhainní léachtóirí forbraíodh chun cuidiú leis an earnáil lónadóireachta.

Acmhainn do thomhaltóirí an AE maidir le sábháilteacht bia

Thog **safefood** páirt i bhforbairt acmhainn Aontais Eorpaigh suíomh gréasáin do thomhaltóirí maidir le sábháilteacht bia a bheidh ar fáil i 27 Ballstát i 2010 agus ceann a nascadh le **bia sábháilte**. eu.

CUR LE BEARTAS

Seirbhís Tagartha eintreach

Is é an seachadadh staid na seirbhísí saotharlainne ealaíne speisialtóireachta chun sláinte na dtomhaltóirí agus sábháilteacht bia tacaíocht a thabhairt do ról tosaíochta le haghaidh **safefood**.

Sa bhliain 2008, tar éis an Chomhairle Aireachta Thuaidh-Theas (CATT) formhuiniú, roghnaíodh an Dr Jon Bell, iar-Phríomhfheidhmeannach na Gníomhaireachta Bia na Ríochta Aontaithe um Chaighdeán, ag **safefood** chun gníomhú mar áisitheoir neamhspleách chun cabhrú le dul chun cinn seo a sainchúram reachtúil. Ag cruinniú den Earnáil um Shábháilteacht Sláinte agus Bia an Chomhairle Aireachta Thuaidh Theas i mí an Mheithimh, chuir an Dr Bell a thuarascála, lena n-áirítear an toradh comhairliúchán geallsealbhóirí agus leagtar amach an bealach atá beartaithe ar aghaidh.

D'aimsigh safefood dul ar aghaidh ansin le measúnú eacnamaíoch de na roghanna is mídheisiúla a bhí tuilleadh plé leis an dá roinn Sláinte. Mar sin féin, cuireadh in iúl do **safefood** o na Rinn gan dul ar aghaidh leis an measúnú eacnamaíoch ag an am seo agus a chur siar ó dul chun cinn le haon obair bhreise sa réimse seo mar gheall ar shrianta maoinithe.

Dé-ocsainí

Bunaíodh athbhreithniú idir-ghníomhaireachta in Éirinn ar an eachtra éillithe dé-ocsaine i 2008 i 2009, faoi choimirce na Roinne Talmhaíochta, Iascaigh agus Bia. Chur **safefood** aighneacht béim ar roinnt ábhar imní a eascraíonn as an eachtra. Ina measc seo tá imní maidir le héifeachtacht na nósanna imeachta i dtionscal na beatha, feasacht / eolas ar dé-ocsaine mar guais féideartha i ngnóthas beatha, cumarsáid i rith géarchéimeanna den sórt sin, an cumas chun guaiseacha a shainaithint ag pointí eile ar an slabhra bia, an cumas le haghaidh tástála dé-ocsaine agus an tábhacht a bhaineann úsáid a bhaint as saineolas náisiúnta chun meastóireacht a dhéanamh ar rioscaí.

Tuarascáil Straitéise Faireachas

Bunaíodh grúpa oibre de chuid **safefood** Coiste Comhairleach Eolaíoch forbartha fíís do faireachas ar éilliú a bhaineann le bia / ionfhabhtú. Rinne an grúpa ildhisciplíneach athbhreithniú ar na socruithe atá ann cheana féin sa dá dhlínse agus cur síos ar shamhail de faireachas leanúnach comhtháite de na trí réimsí ábhartha, ainmhithe, bia agus sonraí an duine. Moladh creat de na moltaí chun éascú le cur chuige comhoibritheach ar fud an oileáin.

GNÍOMHAÍOCHTAÍ EOLAÍOCH (ar lean d ')

Sláinte an Duine agus Cothú

TIONSCNAIMH PHOBAIL BIA (CFIs)

Tionscnaimh Phobail Bia úsáid as cur chuige forbartha pobail a chur chun cinn níos mó rochtana ar bhia sláintiúil i gceantair ar ioncam íseal.

Rinne **safefood** fógraíodh atá maoinithe ag Clár Taispeána uile-oileáin de Tionscnaimh Chomhphobail Bia i Márta 2009 agus fuarthas 115 iarratas san iomlán, 3 tionscadail i dTuaisceart Éireann agus in Éirinn 4 bronnadh maoiniú. Tá na tionscadail fadréimseach ó gairdíní pobail, caifí, clubanna agus cócaireachta bia idirghlúine le gníomhaíochtaí dírithe.

safefood, a comhbhunaitheoir den Líonra Bia Sláintiúil bochtaineachta do Chách Tionscnamh (HfFA) fós, ina bhall gníomhach den Tionscnamh bainistíochta agus grúpaí stiúrtha. Is féidir tuilleadh eolais ar obair HfFA a rochtain tríd an láithreán gréasáin, www.healthyfoodforall.com. Sheol an tionscnamh "Treoir Dea-Chleachtais do Thionscnaimh Bhia Scoile", a scaipeadh ar scoileanna i bhfómhar na bliana agus tacaíonn an Comhionannas Deiseanna i Scoileanna (DEIS) tionscnamh in Éirinn

THUAISCEART ÉIREANN ALLIANCE BOCHTAINÉ BIA

Chuaigh **safefood** agus an Gníomhaireacht um Chaighdeáin Bhia i dTuaisceart Éireann óstaíocht 2 chruinniú tascéalach i rith 2009 leis na príomhpháirtithe leasmhara a thabhairt ar aghaidh leis an gclár oibre bhochtaineachta bhia i dTuaisceart Éireann. Measadh ar Thuaisceart Éireann Líonra Bochtaineachta Bia mar is gá forbairt agus fáilte a chur roimh ag na páirtithe leasmhara rannpháirteacha.

CUR LE BEARTAS

Otracht

An Grúpa Stiúrtha um Chosc ar Otracht I dTuaisceart Éireann

Glac foirne safefood páirt i ngrúpa oibre ar bun ag an Roinn Seirbhísí Sláinte sóisialta agus Sábháilteachta Poiblí i dTuaisceart Éireann (DHHSSPSNI). The Otracht Grúpa Stiúrtha um Chosc agus a 4 grúpaí comhairleacha ar (a) gníomhaíocht Bia & Cothaithe (b) Fisiciúil (c) le chéile Meastóireacht & Taighde agus (d) Eolas agus Oideachas thar ré 2009. An sprioc atá obair na bliana bhí a cheapadh creat straitéiseach deich mbliana mionsonraithe maidir le cosc agus bainistiú otracht i dTuaisceart Éireann. Bhí ionadaíocht safefood ar 3 as 4 grúpaí comhairleacha.

Idir an dá linn, chuir an Roinn Sláinte agus Leanaí ar bun grúpa oibre idir-rannach ar an otracht faoi chathaoirleacht an Aire Sláinte. Tá **safefood** ina mbaill ghníomhacha den ghrúpa a bhfuil dul chun cinn ar an obair ar chur chun cinn idir gníomhaíocht choirp agus bia sláintiúil i gcomhar le comhpháirtithe.

Uile-Oileáin Fóram Gníomhaíochta Otracht

Tacaíonn an Grúpa Gníomhaíochta Uile-Oileáin Mhurtall na beartais otracht i dTuaisceart Éireann agus in Éirinn ag páirtithe leasmhara a thabhairt le chéile a aithint agus a chur chun cinn comhoibriú i réimsí coiteann de ghníomhaíocht ar fud an dá dhlínse, chun malartú dea-chleachtais agus líonraithe a chur chun cinn ar oileán na oileán. Tá ballraíocht an Fhórait réimse leathan le comhghleacaithe ó na gníomhaireachtaí reachtúla, na gníomhaireachtaí deonacha agus an saol acadúil i ngníomhaíocht fhisiciúil agus réimsí bia sláintiúil. An chéad chruinniú den fhóram seo ar siúl i mí na Nollag 2008 i mBaile Átha Cliath.

An dara cruinniú ar siúl i mBéal Feirste i mí an Mheithimh 2009 lean ag ceardlann tráthnóna. Aidhm na ceardlainne a phlé gcleachtas is fearr agus na dúshláin i cumarsáide i ndáil leis an otracht. Eochair-léargais ar fáil i láthair ó na hollmheáin chumarsáide, peirspictíochtaí aonair agus miondíola. Tá cur i láthair ón gceardlann ar fáil ar ár láithreán gréasáin, www.safefood.eu.

Tionóladh an tríú ceardlann i mBaile Átha Cliath i Samhain 2009 a chlúdódh nuashonrú ar pholasaí agus ar thionscnaimh eile sa réimse gníomhaíochta fisiciúla in Éirinn agus i dTuaisceart Éireann. Tugadh spreagaitheasc ar ról na gníomhaíochta coirp i ngleic le raimhre. Ina dhiaidh sin trí sheisiún breakout chomhthráthach ar imirt nádúrtha, meastóireacht ar chláir agus díospóireacht ar ngníomhaíocht fhisiciúil i gcomparáid le cothú i ngleic le raimhre. An cheardlann arna dtabhairt i gcrích le plé painéil.

Coiste Uile-oileáin Fóram Gnímh Otracht sheol freisin, a dhá uair sa mhí r-feasachán "Nuacht, agus Otracht Uile-oileáin" i mí Aibreáin 2009. Sé mar aidhm aige tacú le obair an Fhórait a chur chun cinn le heolas a roinnt agus malartú dea-chleachtais agus tá sé ar fáil trí ríomhphost ó obesityforum@safefood.eu.

CAWT a chosc agus a BHAINISTIÚ TIONSCADAL otracht Comhoibriú agus Obair le Chéile (CAWT), atá ina bhfuil comhpháirtíocht idir na Seirbhísí Sláinte agus Cúraim Shóisialta i dTuaisceart Éireann agus i bPoblacht na hÉireann, a éascú ag obair chomhoibríoch trasteorann sa chúram sláinte agus sóisialta, a sheoladh trí bliana trasteorann raimhre a chosc agus bainistiú tionscadal dírithe ar theaghlaigh é. Glac **safefood** páirte sa tionscadal agus cuirfear ar aghaidh ag tacú leis an tionscadal i réimsí tábhachtacha a bhaineann le pleanáil agus measúnú.

FEACHTAS LAGHDÚ SHALANN

Mar chuid den fheachtas laghdú salainn, tá **bia sábháilte** rannpháirteach sa Ghrúpa Stiúrtha Náisiúnta na hÉireann ar Laghdú Salainn agus leis an Udarás Sábháilteachta Bia na hÉireann Grúpa Comhairliúcháin Salann.

Haigéad fólach

biaslán páirt sa Ghrúpa Stiúrtha an Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte maidir le Feachtas Feasachta Poiblí a fhorlíonadh Fólach. Déanfaidh an grúpa:

- aithint na gníomhartha lárnacha atá ag teastáil a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm feachtas náisiúnta feasachta poiblí sláinte ar fhorlónadh aigéad Fólach;
- straitéis a fhorbairt chuimsitheach a chur i bhfeidhm leis an bhfeachtas náisiúnta;
- oideachas cuí a fhorbairt, cur chun cinn sláinte agus acmhainní margaíochta sóisialta

Beidh taighde cáilíochtúil a rinne ag **safefood** (cómhainithe ag **bia atá sábháilte** agus an FSS) ar na bacainní agus áisitheoirí chun cur forlíoantaí aigéid fhólaigh i measc na mban le forbairt agus cur i bhfeidhm an fheachtais, atá ag súil le seoladh i 2010. Beidh idirchaidreamh ag **safefood** páirtithe leasmhara ábhartha i dTuaisceart Éireann maidir le hindéantacht síneadh leis an bhfeachtas a iniúchadh go Tuaisceart Éireann.

OIDEACHAS

Blaslóga

Tá bachlóga blas acmhainn idirghníomhach cluichí agus tráthanna na gceist do dhaltáí scoile d'aois 8-10 bliain d'aois. Tá sé mar aidhm aige cabhrú le páistí taitneamh a bhaint as foghlaim faoi bhunús agus bia a tháirgeadh agus an tábhacht a ithe le haiste chothrom.

Sheol sé go déanach i 2008 agus os cionn 1,200 scoileanna in Éirinn iarr ar Blas bachlóga phacáiste.

Tá an acmhainn ar fáil anois ar an gcuid oideachais an láithreán gréasáin nua ag **safefood** [www.safefood.eu / oideachas](http://www.safefood.eu/oideachas) .

Tá Forbairt na Blas bachlóga dTuaisceart Éireann leanúnach le comhpháirtithe lena n-áirítear an Ghníomhaireacht Sláinte Poiblí. Scaipeadh an CD ROM agus Nótaí an Mhúinteora do ghrúpa stiúrtha. Tá an acmhainn tionscnamh uile-oileáin a chur in oiriúint ar leithligh a léiriú difreálaigh churaclaim idir Tuaisceart Éireann agus in Éirinn.

Nuair a bhuail Sally Sammy

Sé mar aidhm ag an leabhar seo a mhéadú do leanaí taithí bia sláintiúil ó aois an-óg agus le dearcadh dearfach i leith aiste bia sláintiúil a spreagadh. Forbraíodh an leabhar ag Albert Bartlett & Sons Ltd, glasraí atá ag fás agus pacála cuideachta. Tá sé deartha le húsáid i scoileanna réamh- agus sa bhaile an léitheoir. Bhí an leabhar seo a dháileadh go rathúil i réamh-scoileanna ar fud Thuaisceart Éireann agus in Albain. Sna ceantair seo tá sé amach gur leanaí taitneamh a bhaint as iniúchadh ar an leabhar ar leagan amach neamhghnách. Chuaigh safefood i dteagmháil go léir Coistí Cúram Leanaí Contae in Éirinn agus iarratais ar feadh níos mó ná 21,000 cóipeanna faighte. Scaipeadh na leabhair i mí Iúil 2009.

BILEOG SPÓIRT

Tá safefood ag tacú leis an Cothaithe agus Diatéitice na hÉireann (INDI) i athchló an Bhia le haghaidh leabhrán Spóirt do dhaoine fásta. Tá úsáid Forlíonadh agus ithe sláintiúil cheisteanna tábhachtacha i measc déagóirí. Chun aghaidh a thabhairt ar seo, cuireadh **safefood** agus INDI tús le forbairt ar Bia le haghaidh bileog Spóirt do dhéagóirí. Chun tacaíocht a dheanamh rinneadh **safefood** oibre ar shraith de ghrúpaí fócais le déagóirí a chur in iúl d'fhorbairt na bileoige seo. Beidh na torthaí a thabhairt ar aghaidh isteach i 2010 a phriontáil agus a dháileadh bileog dhéagóir.

Foirmle púdraithe do naíonáin bheathú SÁBHÁILTE

Rinne **safefood** tháirgtear leabhrán faisnéise agus póstaer ar bheathú fhoirmle in iúl do thuismitheoirí ar na saincheisteanna sábháilteachta bia i gceist. Rinneadh é seo ag obair leis an gcomhar de chuid Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS) agus leis an Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann (FSAI) agus tá an-tóir. Déileálann sé le saincheist praiticiúla cosúil le cad atá le déanamh agus iad ag taisteal, costas réamh-déanta foirmle, úsáid a bhaint as uisce i mbuidéil, etc An Dr Cliodhna Foley-Nolan an obair seo i láthair ag cruinniú na hEorpa an Chumainn Idirnáisiúnta um Chosaint Bia i mBeirlín i mí Dheireadh Fómhair 2009.

TUARASCÁIL AGUS BIA Frithsheasmhacht

An tuarascáil seo a tháirgtear trí foghrúpa de Biaslán Coiste Comhairleach Eolaíochta sonraí ar an gceist ag teacht chun cinn ar an acmhainneacht le haghaidh bia chun gníomhú mar bhealach le scaipeadh fhriotaíochta frithmhiocróbaí. Tionchair na próiseála bia, sanitizers, srl Tá cur síos ar mar aon le sonraí faoi láthair ar orgánaigh pataigineach leith. Críochnaíonn an tuarascáil le moltaí le haghaidh gníomhaíochta agus taighde.

Beidh comhdháil a eagrú do Aibreán 2010 chun aird a tharraingt ar an tsaincheist seo le grúpa geallsealbhóirí il, lena n-áirítear an ghairm Tréidliachta agus comhpháirtithe tionscail bia ón dá dhlínse. Beidh an doiciméad deiridh eolaíochta agus achoimre a leagan a seoladh ag an bpointe sin.

Foras Sláinteachas Fiacla

Glac **safefood** páirt ar an Fondúireacht Sláinte Fiaclóireachta (DHF) Coiste Luath-Óige caries Tionscnamh Stiúrtha. Déanfaidh an grúpa stiúrtha a fhorbairt cuimsitheach Luath-Óige Plean Tionscnamh caries lena n-áireofar tionscnaimh acmhainn laistigh de na réimsí oideachais luath-óige agus cuimsitheacht do leanaí le riachtanais speisialta.

TAIGHDE

Le haghaidh liosta de na gníomhaíochtaí taighde nua agus tugadh chun críche i 2009, féach faoi 'Taighde' ar leathanach x.

DEOCHANNA

Tá faireachais cothaithe le fios go bhfuil go leor leanaí agus do dhéagóirí deochanna siúcra Tógann milsihte. Rinne **safefood** coimisiúnú ar thaighde cáilíochtúil a aithint eolas agus cleachtas, i ndáil le deochanna do leanaí agus do dhaoine óga idir 12-18 bliana, laistigh de chomhthéacs ina saol laethúil. Rinneadh grúpaí fócais le tuismitheoirí agus caomhnóirí agus chomh maith le déagóirí.

An tuarascáil a scaoileadh i mí Lúnasa 2009 le fios nach bhfuil tuismitheoirí deochanna áirítear mar chuid dá bpáistí thomhaltas bia laethúil. An tuarascáil le fios chomh maith go roinnte do thuismitheoirí agus do dhéagóirí ar roinnt ábhar imní den chineál céanna, ach bhí phatrúin ceannacháin an-difriúil ó thaobh nuair a cheannaigh siad deochanna, cad deochanna cheannaigh siad, agus freisin cén tionchar orthu i ndéanamh na gcinntí.

Beidh torthaí an taighde a úsáid chun a chinntiú go bhfuil cumarsáid agus comhairle phraiticiúil chomh ábhartha agus is féidir le tuismitheoirí / caomhnóirí agus do dhéagóirí. Tá siad seo ar fáil freisin ar láithreán gréasáin **safefood**.

Caoineoga

Rinne **safefood** coimisiúnú ar roinnt taighde do thomhaltóirí maidir le caoineoga a foilsíodh i Márta 2009.

An tuarascáil le fios go bhfuil 69% de na óltóirí smoothie i dTuaisceart Éireann rómheastachán ar mhaithe cothaitheacha agus glacadh leis chuir siad níos mó ná aon chuid de na torthaí agus glasraí sa lá. Fuair an tuarascáil freisin go raibh an chúis is coitianta do caoineoga blas ól (48%) agus ansin sláinte (38%).

Baineadh úsáid as na torthaí chun tacú le **safefood** torthaí agus glasraí teachtaireachtaí. Tá an tuarascáil ina mbeidh na torthaí staidéir ar fáil ar láithreán gréasáin **safefood**.

COTHÚ MALARTÚ CLÁR

Mar aidhm ag an Clár Malairte Cothú (NEP) chun tacú le comhoibriú agus

cumarsáid laistigh den réimse cothaithe ar an oileán-na-Éireann. Cuireadh tús píolótach sé ó Bhealtaine 2006-Bealtaine 2007. Tá an clár á reáchtáil ina fhormáid reatha ó Mheán Fómhair 2007, agus lean siad go rathúil i 2009. Tá an clár rátáil mór ag rannpháirtithe.

ATHBHREITHNITHE TOMHALTÓRA dírithe

Iad athbhreithnithe dírithe ar an tomhaltóir tionscnamh taighde ar ghnéithe den slabhra bia-suim ar leith ag **tomhaltóirí**. Seoladh an tuarascáil 'I gcás nach ár gcuid bia a thagann ó? 'I mí Iúil 2009 agus tá tuarascáil eile maidir le gnéithe d'iompar bia consumer ar siúl. Tá grúpa comhairleach saineolaithe seachtracha ó mhargaíocht, margaíocht sóisialta, eolaíocht shóisialta, síceolaíocht, eacnamaíocht agus cumarsáide ceaptha agus le chéile den chéad uair i mí Mheán Fómhair.

Margaíocht agus Cumarsáid

FEACHTAIS

Ná Rioscaí Tóg

Tá fianaise shoiléir ann nach bhfuil tomhaltóirí a leanas na rialacha bunúsacha sláinteachais sa chistin nuair a bhíonn siad ag ullmhú bia, dá bhrí sin, a chur ngaolta i mbaol ó nimhiú bia. Rinne **safefood** coimisiúnú ar thaighde nua chun breathnú ar an mbealach ina bhfuil daoine béilí a ullmhú ina dtithe féin. An staidéar faoi deara agus a thaifeadadh ar chleachtais sláinteachais bia de 120 rannpháirtithe agus ullmhaíodh iad dhá bhéile - a burger mairteola homemade agus salad cearc te. An taighde le fios nach raibh 84% de na daoine nigh go maith a lámha tar éis a láimhseáil sicín amh. Léirigh sé freisin gur theip ar 72% go nigh i gceart scian a úsáideadh in ullmhú sicín amh sula nár thug a athúsáid ar glasraí sailéid, agus 56% seiceáil má bhí an sicín cócaráilte i gceart. Ina theannta sin, ní raibh níos mó ná leath na dtomhaltóirí nigh go maith leis an bord chopping a úsáidtear chun ullmhú mince amh sula athúsáid sé a ullmhú sailéad,

I mí Iúil sheol **safefood** le feachtas fógraíochta nua dhá bhliain dar teideal "Ná Rioscaí Glac" chun aird a tharraingt ar na coitianta agus forleathan droch-chleachtais sláinteachais bia, ag díriú ar leordhóthanach cócaireacht, glanadh, agus a sheachaint traséilliú-i cistiní. An feachtas 2009 comhdhéanta de thriúr, 20 fógraí teilifíse beo dara gníomh leis na téamaí ar "Knife", "Lámha" agus "Iasair". Tá an feachtas cumhachtach, meabhrúchán amhairc do thomhaltóirí ar na contúirtí a iompar le sábháilteacht bia bocht, mar a fhéadfadh siad a bheith go minic aineolach ar conas a d'fhéadfadh a n-lá go lá nósanna ullmhúcháin bia ina chúis le dochar a dhéanamh dóibh féin agus daoine eile. Na fógraí craoladh ar an teilifís i rith na míonna Iúil, Meán Fómhair agus Samhain, leis an "Knife" tráchtála chomh maith le feiceáil sa phictiúrlann i rith mí na Samhna. Thacaigh an fhógraíocht de réir gníomhaíochta ar líne ag www.safefood.eu agus caidreamh poiblí.

Céimeanna Little

Chuaigh an Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS) agus an Ghníomhaireacht um Chothú na Sláinte (HPA) an dara bliain a gcomhpháirtíocht ar an bhfeachtas ar a dtugtar "Céimeanna Little", an chéim atá á seoladh i Márta 2009. Is é aidhm na comhpháirtíochta a chur ar fáil ar cheann gutha agus teachtaireacht shoiléir don phobal ar an gceist seo ar raimhre. An feachtas fógraíochta ar siúl trí huairé i rith na bliana i Márta, Meitheamh agus Meán Fómhair agus tá tionscnamh mór feasachta a bhaineann le fógraíocht raidió, teilifíse agus gníomhaíocht digiteach a ceapadh chun daoine a chumhachtú, a fhrisnéis trína shuíomh go mbeidh athruithe beaga ar gníomhaíocht fhisiciúil agus nósanna bia go mbeadh tionchar mór ar an tsláinte go háirithe dóibh siúd atá róthrom, nó otrach.

Eilimintí nua ar an láithreán gréasáin "Céimeanna Little" bhí pleanálaí bhosca lóin, le pleanálaí béile sláintiúil, agus tuilleadh eolais a fháil maidir le conas a bheith gníomhach mar theaghlach.

An láithreán gréasáin a dhéantar go han-mhaith i rith an tsamhraidh, a bhaint amach níos mó ná 18,000 cuairt. Ba é an t-ábhar is mó tóir oidis dinnéar, an pleanálaí béile, agus an "ag éirí gníomhach" alt.

Reáchtáladh grúpaí fócais le tuismitheoirí agus caomhnóirí a fháil ar léargas níos fearr a conas dul i ngleic leo níos éifeachtaí. Na torthaí á n-úsáid chun eolas a fhorbairt amach anseo leis an bhfeachtas. Bhfuil **safefood** agus an FSS faoi láthair ag forbairt plean comhpháirtíochta / gheallsealbhoirí a leathnú leis an bhfeachtas a chur san áireamh grúpaí pobail, carthanachtaí agus gairmithe sláinte.

Croith an nós Salt

Taighde tomhaltóra ag **safefood** le fios níos mó ná leath de thomhaltóirí aontaigh an chuid is mó a n-iontógáil salainn a bhí ó bhianna próiseáilte fós níos lú ná an tríú cuid chreid ithe níos lú de na bianna a bhí an bealach is éifeachtaí chun laghdú a gcuid salann, I mí Dheireadh Fómhair, sheol **safefood** nua feachtas dar teideal "Croith an nós Salt" atá dírithe ar thomhaltóirí a spreagadh chun a n-iontógáil salainn a laghdú. Dearadh an feachtas feasacht a ardú i measc tomhaltóirí go bhfuil ár gcuid aistí bia fós ró-ard i salainn, agus go bhfuil an chuid is mó de na salann aiste bia ó bhianna próiseáilte ar nós Feoil phróiseáilte, anlainn agus arán. An feachtas comhdhéanta salann raidió agus fógraíocht póstaer lasmuigh, le fógraíocht lasmuigh thaispeánann bianna ó lá go lá i "dath fíor" a gcuid a dramatize na leibhéil salainn is féidir leo a bheith ann. An feachtas san áireamh chomh maith le clár a bhaineann le bialanna san ionad oibre a thairiscint pátrúin comhairle phraiticiúil agus leideanna bia gach seachtain ar feadh sé seachtaine maidir le conas a laghdú de réir a chéile a n-iontógáil salainn. Seoladh an tionscnamh san ionad oibre, le tacaíocht an Foras Croí na hÉireann agus i dTuaisceart Éireann agus Cumann Chroí cliabh Stróc, le 240 ionaid oibre ar an oileán atá rannpháirteach sa tionscnamh seo.

Labhair Amach

Tá sábháilteacht bhia le nach ceart, de phribhléid agus níor chóir do thomhaltóirí a réiteach chun aon chríche seachas na caighdeáin is airde - is é seo an fhealsúnacht an bhfeachtas 'Labhair amach' a lean isteach ina tríú bliain i 2009. Sa chéim seo, soláthraíodh bialanna le treoir maidir le conas déileáil le saincheisteanna nuair atá ardaíthe ag tomhaltóirí. Forbraíodh Ag obair le EIQA (Cumann Cáilíochta den scoth in Éirinn) agus i ndlúthchomhairle leis na hÉireann Cónaidhm Óstáin Thuaisceart, Cumann Bialann na hÉireann agus Cónaidhm Óstáin na hÉireann, sraith d'ábhair chlóite. Na nithe seo a phriontáil do thionscal na n-áirítear Cairt do Chustaiméirí ar na caighdeáin a bheith ag súil ag custaiméirí, leabhrán, póstaer foirne, greamáin do an t-áitreabh agus bróisiúr. San áireamh sa phacáiste seo chomh maith ábhar clóite a chur in iúl do dhaoine den phobal ar na caighdeáin a bheidh ag súil leis i mbialanna lena n-áirítear treoir do thomhaltóirí maidir le conas a d'fhéadfadh aon imní a ardú go dtí oibreoirí gnó nuair nach gcomhlíontar caighdeáin.

Faigh Do Bheatha I Gear

An 'Faigh Do Bheatha san Gear' Seoladh an tionscadal i mBéal Feirste i mí Dheireadh Fómhair 2009 mar thionscnamh píolótach. San ionad oibre an tionscnamh seo ag iarraidh ról straitéiseach i ngleic le ceist na otracht fireann. Spriocdhírithé sé thiománaithe proifisiúnta tarlaithe mar ghrúpa a bhí faillí den chuid is mó san am atá caite maidir le bia sláintiúil agus gníomhaíocht fhisiceach ar idirghabhálacha gcomhthéacs uile-oileáin. Roghnaíodh margaíochta Sóisialta mar chreat coincheapúil a threorú agus a chur ar an eolas ar fhorbairt an tionscadail. An clár seo á lorg chun cuidiú le tiománaithe chun athruithe a dhéanamh ar a stíl mhaireachtála inbhainistithe beaga go háirithe i réimse na roghanna bia

agus gníomhaíocht fhisiciúil. DTiománaithe páirteach sa pólótach leas a bhaint as sláinte saor in aisce a sheiceáil-ups a sheoltar ag roinnt stadanna seirbhíse agus fuair mála fionnuar agus paca eolais ina raibh beart téip, pedometer, peann agus leabhrán le rannóga inbhainte do spriocanna a leagan síos, ag coinneáil dialann bia agus chríochnú dúshlán siúlóide. Bhí na rannpháirtithe a spreagadh chomh maith a thabhairt ar ais le haghaidh seiceáil saor in aisce, sláinte leantach. An chéad chéim den tionscadal ar siúl ar feadh 12 seachtaine, agus tabharfar faoi mheastóireacht a dhéanamh i 2010.

Weigh2live

Cé gur féidir a lán daoine a aistí iarracht ar dtús roinnt meáchan a chailleadh, ró-mhinic ar fad siad suas go deireadh a chur leis an meáchan ar ais ar an agus timthriall dieting yo-yo dul isteach. I ndáiríre, níl aon shocrú mear chun meáchan a chailleadh agus is féidir iad seo aistí fad a bheith an-sriantach. Taighde ón suirbhé SLÁN is déanaí (Suirbhé ar Nósanna Maireachtála, Dearcaí agus Cothú) le fios go bhfuil níos mó ná trian (34%) de na mná agus beagnach an ceathrú cuid de na fir (23%) in Éirinn ag iarraidh meáchan a chailleadh. I dTuaisceart Éireann, taighde ón Sláinte agus Sóisialta Folláine Suirbhé (NIHSWS) le fios go bhfuil níos mó ná trian (38%) de na mná agus beagnach an ceathrú cuid de na fir (23%) ag iarraidh meáchan a chailleadh.

Ag deireadh mhí na Nollag le feachtas fógraíochta nua do thomhaltóirí díreach le **safe food** ar láithreán gréasáin meáchain cailteanas saor in aisce www.weigh2live.eu seoladh. Forbraíodh an láithreán gréasáin le tacaíocht ó Diatéiteach i Cothaithe agus Bia-eolaíocht na hÉireann Institiúid (INDI) agus cuireann sé comhairle neamhspleách agus inchreidte ar conas meáchan a chailleadh ar bhealach, sláintiúil inbhuanaithe. An fógraíocht aicsean beo in úsáid greann a chur in iúl go bhfuil "aistí fad" Ní dhéanann obair agus nádúr yo-yo ar na aistí. An feachtas comhdhéanta teilifíse agus fógraíocht ar líne, caidreamh poiblí agus gníomhaíocht margaíochta díri. An margaíocht dhíreach san áireamh i leabhrán eolais saor in aisce póca-iarrachtaí do thomhaltóirí, agus bileog faisnéise do ghairmithe sláinte lena n-áirítear dochtúirí, altraí cleachtais agus Diatéiteach.

Áirítear ar an suíomh gréasáin féin bia agus dialann gníomhaíocht fhisiciúil, Innéacs Aifreann idirghníomhach Comhlacht (BMI) áireamhán le treoir tomhais waist, chomh maith le comhairle phraiticiúil maidir le bia sláintiúil. Is féidir le húsáideoirí rialta ar an suíomh freisin clárú súil a choinneáil ar a ndul chun cinn ar an suíomh, clárú le haghaidh teachtaireachtaí téacs saor in aisce sa tseachtain inspreagtha SMS agus saor in aisce a fháil ar pedometer chun iad a spreagadh le bheith níos gníomhaí.

Tá an láithreán gréasáin éirigh thar cionn le níos mó ná 14,000 amas sa tseachtain ar a 'chéad seoladh.

Nollag

An feachtas séasúrach tomhaltóirí comhairle a thabhairt ar an dóigh is sábháilte chun cócaireacht a n-turcaí a seoladh i mí na Nollag go luath le láithreán gréasáin mion a ionchorpraíonn áireamhán cócaireacht turcaí, cócaireacht comhairle agus sraith físeáin i láthair ag Neven Maguire, tomhaltóirí ag taispeáint an chaoi a dhéanamh go sábháilte na cúraimí is mó a bhaineann le cócaireachta turcaí Nollag. An feachtas le feiceáil chomh maith le hiarratas iPhone le háireamhán turcaí, a bhí saor in aisce le híoslódáil ó siopa Apple, agus gnéithe eagarthóireachta ar líne ar Pigsback.com, Menupages.com agus Boards.ie, a leathnaigh an teacht ar an fheachtas. I níos mó ná 245,000 "Conas chun cócaireacht do turcaí" Scaipeadh bileoga a n-áirítear an lasc ama cócaireacht turcaí, trí

búistéirí, miondíoltóirí agus Oifigigh Sláinte Comhshaoil. . D'fhéadfadh tomhaltóirí leas a bhaint as seirbhís teachtaireacht téacs SMS a ar fáil d'am cócaireacht tiomnaithe a oireann dá turcaí féin, cibé acu stuffed nó unstuffed. Bhí an feachtas poiblíocht do thomhaltóirí trí shraith de agallaimh ar an teilifís agus ar stáisiúin raidió.

IMEACHTAÍ

BT Eolaí Óg agus Teicneolaíochta BT

D'óstaigh **safefood** seastán taispeántais i Halla an Thionscail. Ár n-acmhainní oideachais seo showcased "Tastebuds" agus "**bia atá sábháilte** don Saol" ar bothanna scáileán tadhaill idirghníomhach leis an dá múinteoirí agus na daltaí a spreagadh chun triail a bhaint astu, Urraíocht freisin Duais Speisialta ag an ócáid mar chuid den chomórtas foriomlán;. Dámhachtain seo Bhuaigh triúr mac léinn ó Choláiste Loreto, Carraig an tSionnaigh, Baile Átha Cliath a bhfuil tionscadail imscrúdú ar na héifeachtaí anthocyanin (frithocsaídeoirí fáil i torthaí pigmented dorcha) i smachtú diaibéiteas cineál 2.

Suzie Moo céimeanna amach arís ag Balmoral

Suzie Moo ', rinne an bó chartúin a bhfuil aithne aige ar fad faoi shábháilteacht bia maith i láthair ag na bliana seo Seó Balmoral i gcuimhne do thomhaltóirí maidir leis an tábhacht a bhaineann le lámha a ní agus sláinteachas bia maith. Nua taighde le fios go raibh 90% de dhromchlaí i gcistineacha tástáladh i ndiaidh a bhí ullmhaithe bia a bheith éillithe le baictéir feoil amh. Léiríonn an staitistic conas is féidir frídíní a leathadh go héasca timpeall na cistine trí theagmháil le dromchlaí éillithe agus lámha. Ba é an Moo Suzie seasamh ar bhealach spraoiúil ar cur i gcuimhne do thuismitheoirí agus do leanaí mar gheall ar an tábhacht a bhaineann le sláinteachas maith, cibé acu ina gcónaí ar fheirm, cuairt ar fheirm oscailte nó i do chistin féin sa bhaile, agus bhí le cistin idirghníomhach agus lámha a ní turgnamh ina bhféadfadh páistí níos mó a fhoghlaim faoi na "conas" de handwashing. Tá bileog nua-athchóirithe ar sláinteachais do leanaí óga agus a thugann cuairt ar fheirmeacha na peataí Cuireadh béim chomh maith.

Seachtain Náisiúnta Sábháilteachta Bia

Is féidir a bheith *Listeria* tinneas an-tromchúiseach agus iad siúd atá os cionn 60 atá i mbaol go háirithe, le líon na gcásanna den *Listeria* san aoisghrúpa seo sa Ríocht Aontaithe níos mó ná dúbailt ó 2000. Dá bhrí sin, tháinig an aoisghrúpa seo ar an sprioc de th2009 Seachtain Náisiúnta Sábháilteachta Bia i dTuaisceart Éireann i mí an Mheithimh i gcomhpháirtíocht leis an nGníomhaireacht Caighdeán Bia agus na Seirbhísí Sláinte Comhshaoil laistigh de na Comhairlí Dúiche. Mar aidhm ag an bhfeachtas a bhí le cur i gcuimhne ar an 60 Thar an sláinteachas bia faoi maith agus na modhanna cearta le haghaidh stóráil agus a láimhseáil bia sa bhaile. Cluiche Bingo ar a dtugtar "Beat an Bug Bingo!" Forbraíodh le húsáid le daoine aosta grúpaí a fháil le chéile go sóisialta mar bhealach spraoiúil aird a dhíriú ar an tábhacht a bhaineann le sláinteachas bia. Seoladh an cluiche go dtí níos mó ná 2,000 grúpaí pobail ar fud Thuaisceart Éireann le cabhair ó na Comhairlí Dúiche agus le heagraíochtaí ar nós Age Concern agus an Aois Cabhair Thuaisceart Éireann. Thacaigh ag clúdach preas agus suirbhé náisiúnta.

An Comórtas Náisiúnta Treabhdóireachta

Reáchtáladh an gComórtas Náisiúnta Treabhdóireachta i mBaile Átha Í, Co Chill Dara i mí Mheán Fómhair agus d'óstáil **safefood** seastán tomhaltóir. Mar aidhm ag ár láithreacha a

chur chun cinn ar an bhfeachtas nua sábháilteachta bia "Ná Rioscaí Tóg". An seastán comhdhéanta d'alt handwashing agus cistine idirghníomhach. Tugadh brandáilte gallúnach agus bileoga a sholáthar do thomhaltóirí.

NUACHTLITIR

Foilsíodh an chéad eagrán de nuachtlitir ráithiúil an **bhia** corparáideach **shábháilte** 'Léargas **bia shábháilte**' i mí Bealtaine. Is é an spriocghrúpa páirtithe leasmhara **safefood** ar bhonn uile-oileánda agus gnéithe foilsíú altanna ar fheachtais, oiliúint, comhpháirtíocht, maoiniú, taighde, ócáidí agus nuacht. Tá sé ar fáil dá i bhformáid chlóite agus leictreonach.

Oibríochtaí Corparáideacha

Oibríochtaí Corparáideacha tacaíocht do gach ceann de na straitéisí biaslán agus cláir ar fud gach réimse gnó na heagraíochta, lena n-áirítear, i 2009, na gníomhaíochtaí go léir saotharlann eolaíochta comhordú agus measúnú ar an ngá atá le seirbhís tagartha eintreach ar bhonn uile-oileánda. Baineadh é seo amach trí sholáthar na n-acmhainní airgeadais agus praiticiúla, le tacaíocht ó nósanna imeachta airgeadais éifeachtacha agus socrúithe rialachais láidre corparáideach. A chothú luach ar airgead-chur chuige i rith na bliana béim ar éifeachtúlachtaí a bhaint amach agus torthaí dírithe ar fud biaslán.

ACMHAINNÍ DAONNA AGUS COMHIONANNAS

Fuair gach ball foirne Oiliúint Chomhionannais sa bhliain 2009, an cuspóir a bhí leis ná treoir a sholáthar maidir le príomh-shaincheistanna comhionannais fostaíochta. Cuireadh gach tuairisc rialta agus fiosrúcháin a thabhairt don Choimisiún Comhionannais nach bhfuil aon eisceachtaí faoi deara

Éascaíonn an Oiliúna **safefood** agus Clár Soghluaisteacht foirne saotharlann i naisc a fhorbairt le daoine gairmiúla le sábháilteacht bia eile, fháil saineolas luachmhar agus aistriú teicneolaíochta, is féidir a chur ar aghaidh ansin ar a comhghleacaithe eile a fheabhsú. Fhoirne tSaotharlann ó Sláinte araon agus hearnálacha Talmhaíochta ar chúrsaí agus ar chomhdhálacha sa Ríocht Aontaithe agus san Eoraip agus daoine eile a chaith am i saotharlanna eile ar fud an oileáin.

AIRGEADAS

Iniúchadh agus Rialachas

An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste (ARC & C) ó Éirinn agus i dTuaisceart Éireann i gcomhpháirt leis na Ráitis Airgeadais formheasta.

An tIniúcháir Inmheánach faoi scrúdú críochnúil ar nósanna imeachta soláthair i rith na bliana chun a chinntiú go bhfuil ár gcleachtais freastal go hiomlán ar riachtanais na seirbhíse poiblí, agus thug siad tuairisc don Choiste Iniúchta an Bhoird Chomhairligh, a tháinig le chéile trí huairé i 2009.

Cuntasacht

Cuireadh an Bord Feidhmiúcháin **safefood** (Foireann Bainistíochta Sinsearaí) le faisnéis buiséid agus airgeadais rialta, d'fhonn na torthaí a baineadh amach go deireadh na bliana aschuir an bPlean Gnó dírithe aitheanta.

Cuireadh Ranna urraíochta **safefood** (an Roinn Sláinte agus Leanaí, agus an Roinn Sláinte Seirbhísí Sóisialta agus Sábháilteachta Poiblí) le tuairisciú rialta ar dhul chun cinn airgeadais agus oibríochtúla ar an mbonn comhaontaithe.

Pleanáil Ghnó

shábháilte an bhia a tháirgtear Plean Gnó do 2010 comhtháite a ionchorprú agus nasctha leis na straitéisí corparáideacha a bheidh dírithe tiomáint aschuir agus torthaí sa bhliain 2008 - 2010.

Pinsin Foirne

Bunaíodh an Scéim Pinsean Thuaidh / Theas, a bunaíodh go sonrach le haghaidh fostaithe de na Comhlachtaí Forfheidhmithe, i mí Aibreáin 2005 agus a bhí i bhfeidhm go hiomlán i rith 2009. Chuidigh **safefood** leis an bhainistiú agus a fhorbairt sa todhchaí ar an Scéim trí ionadaíocht ar na rialacha a fho-choiste, agus mar bhall den choiste iomlán Pinsin an Phríomh-Oifigigh Feidhmiúcháin. Aistríodh Gach ranníocaíochtaí pinsin a asbhaintear fhostaithe bhfoirm a mbeidh an Roinn faoi seach den Acht Airgeadais (Thuaidh agus Theas).

Soláthair

Cleachtais um Fháil Rinneadh nuashonrú i gcónaí ar aon dul leis an gcleachtas is fearr chun cloí le gach reachtaíocht Eorpach agus náisiúnta.

CUNTAIS DON BHLIAIN DAR CRÍOCH

31 Nollaig, 2009

CLÁR ÁBHAIR

Réamhrá do na Cuntais	3
Ráiteas ar Fhreagrachtaí	7
Ráiteas maidir le Rialú Inmheánach	8
Teastas agus Tuarascáil an-Reachtairí Cuntas agus Ciste	10
Cuntas Ioncaim agus Caiteachais	12
Ráiteas ar Ghnóthachain agus Caillteanais Aitheanta Iomlána	13
Clár Comhardaithe	14
Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid	15
Nótaí do na Cuntais	16
Aguisín 1 - Cuntais Treoir	29

Réamhrá do na Cuntais

1. Formáid

Tá na cuntais ullmhaithe i bhfoirm a ordóidh an Roinn Sláinte agus Leanaí agus an Roinn Sláinte, Seirbhísí Sóisialta agus Sábháilteachta Poiblí, le ceadú an Roinn Airgeadais agus an Roinn Airgeadais agus Pearsanra, agus i gcomhréir leis na socruithe airgeadais de Chuid 7 d'Iarscríbhinn 2 a ghabhann le Comhaontú na Breataine-na hÉireann.

2. Faisnéis Chúlra

Is é Bord Cothaithe **safefood** Comhlacht Forfheidhmithe arna bhunú faoin Acht um Chomhaontú Bhéal Feirste ar 2ú Nollaig 1999. Tá an reachtaíocht a rialaíonn an Bhoird um Chomhaontú na Breataine-na hÉireann 1999 agus an Thuaidh-Theas (Comhlachtaí Forfheidhmithe) (Tuaisceart Éireann) 1999.

Tugann an reachtaíocht a rialaíonn na feidhmeanna sonracha seo a leanas: -

- Cur chun cinn sábháilteachta bia
- Taighde ar shábháilteacht bia
- Teachtaireacht rabhaidh bhia
- Faireachas ar ghalair bhia-iompartha
- Cur chun cinn comhoibriú eolaíoch agus naisc saotharlainne
- Forbairt na n-áiseanna éifeachtach ó thaobh costais le haghaidh tástála saotharlainne

Chomh maith leis an méid sin thuas, tá an Bord réimse freagrachta ginearálta chun gníomhú mar fhoinse neamhspleách comhairle eolaíochta.

3. Rialachas

Is iad feidhmeanna an Bhoird a chomhlíonadh ag na Príomh-Fheidhmeannach a thuairiscíonn don Aireachta Thuaidh / Theas (CATT). Is é an Príomhfheidhmeannach de chúnamh ag an Bord Comhairleach agus Coiste Comhairleach Eolaíochta. Comhaltaí an Bhoird Chomhairligh do 2009 bhí:

Mr John Dardis (Cathaoirleach)

Mr Campbell Tweedie (Leas-Chathaoirleach)

Mr Ken Baird

Ms Lynn Ni Bhaoigheallain

Mr Joe Byrne

Mr Brian Cunningham

Ms Aoife Healy

Ms Susan Heraghty

Mr Neven Maguire Uasal

Mr Seamus Sheridan

Mr Con Traas

Ms Jane Wells

Tá an Coiste Comhairleach Eolaíochta 18 comhalta a tarraingíodh as linn saineolais Eolaíoch agus Theicniúil ar fáil sa dá dháilín agus tugann sé comhairle maidir le cúrsaí eolaíochta agus teicniúil. Na baill atá mionsonraithe sa Tuarascáil Bhliantúil a ghabhann leis.

4. Torthaí Airgeadais

Tá torthaí an Bhoird **safe food** leagtha amach go sonrach ar leathanach 12. Ba é barrachas don tréimhse € 142,149 (GBP126, 641).

5. Imeachtaí Iar-Chláir Chomhardaithe

Ní raibh aon imeachtaí Iar-chláir chomhardaithe.

6. Na dTiomnachtaí Carthanúla

Ní bhfuarthas aon síntiúis carthanachta nó a rinneadh i rith na bliana.

7. Polasaithe

Fostaithe faoi Mhíchumas

Fostaíodh Uimh dhaoine faoi mhíchumas i rith na bliana. Mar sin féin, tá an Bord tiomanta do pholasaí comhdheiseanna agus fáilte roimh iarratais ó iarratasóirí cuícháilithe beag beann ar mhíchumas. Forbraíodh plean gníomhaíochta míchumais i 2007 a chur chun cinn dearcadh dearfach i leith daoine faoi mhíchumas agus ar a rannpháirtíocht sa saol poiblí a spreagadh.

Comhionannas

Eisíodh an Bhoird Scéim Comhionannais ceadaithe i mí an Mheithimh 2003 agus bia *sábháilte* i mbun próisis athbhreithnithe leanúnaigh.

Soláthar Eolais le agus i gcomhairle le Fostaithe

An Fóram Comhpháirtíochta Fostaí bhí i bhfeidhm ar fud 2009 mar mheicníocht chun dul i gcomhairle le fostaithe agus bhí an-éifeachtach mar mhodh cumarsáide fostaí.

Polasaí um Íoc Pras agus ar a fheidhmíocht

Feidhmíonn an Bord polasaí íocaíochta creidiúnaithe i gcomhréir le forálacha na gComhphobal Eorpach (Íocaíocht Dhéanach in Idirbhearta Tráchtála) 2002.

Sláinte & Sábháilteacht Polasaí

Coinníonn an Bord Sláinte agus Sábháilteachta polasaí, a scaipeadh ar na fostaithe go léir. Léiríonn an polasaí ceanglais dlí a chothabháil ar ardchaighdeán ar fud na heagraíochta.

8. Forbairt sa Toghchán

D'fhaomh an Bord Straitéis Chorpáirídeach do na blianta 2008-2010 ag an Aireachta Thuaidh / Theas (CATT).

Imlíonn an Straitéis an Bhoird a misean, fíis agus luachanna lárnacha agus conas a dhéanfaidh an Bord i bhfeidhm gach ceann dá bhfeidhmeanna le linn na tréimhse 3 bliana. Tá an straitéis athmheasúnú a dhéanamh go bliantúil i gcomhthéacs plean gnó bliantúil.

Tá caiteachas buiséadaithe do 2010 € 9,522,000 (GBP8, 474,580).

Ráiteas maidir le Bord *safefood* ar Fhreagrachtaí

An Roinn Sláinte agus Leanaí agus an Roinn Sláinte, Seirbhísí Sóisialta agus Sábháilteachta Poiblí d'ordaigh an Bord a ullmhú ráiteas cuntas do gach bliain airgeadais san fhoirm agus ar an mbonn atá leagtha amach sa treo na gcuntas san aguisín leis na Cuntais. Na Cuntais a ullmhú ar bhonn fabhráithe agus ní mór léargas fíor agus cothrom ar staid ghnóthaí an Fhorais ag deireadh na bliana agus ar a ioncam agus ar a chaiteachas, gnóthachain agus cailteanais aitheanta iomlána agus sreabhadh airgid don bhliain airgeadais.

In ullmhú na gcuntas tá an Foras:

- Déanamh de réir treoír gcuntas atá eisithe ag an Roinn Sláinte agus Leanaí agus an Roinn Sláinte, Seirbhísí Sóisialta agus Sábháilteachta Poiblí, lena n-áirítear na riachtanais chuntasaíochta agus nochtá iomchuí, agus na polasaithe cuntasaíochta ar bhonn comhsheasmhach i bhfeidhm;
- Breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh ar bhonn réasúnta;
- Luaigh ar leanadh caighdeáin chuntasaíochta infheidhmithe a nochtadh agus a mhíniú agus aon imeacht ábharthach sna cuntais;
- Ullmhaigh na Cuntais ar bhonn an ghnóthais leantaigh, sin mura mbíonn sé míchuí glacadh leis go gcuirfidh an Comhlacht ag feidhmiú.

Freagrachtaí an Phríomhfheidhmeannaigh

An Phríomhfheidhmeannaigh freagrachtaí mar an Duine Cuntasach don Bhord **safefood**, lena n-áirítear freagracht as cuibheas agus rialtacht na n-airgeadas poiblí agus chun taifid a choimeád, leagtha amach i Meamram Airgeadais an Chomhlachta.

Ráiteas maidir le Rialú Inmheánach

1. Scóip na Freagrachta

Mar Dhuine Cuntasach, tá mé freagrach as cothabháil córas fuaimne rialaithe inmheánach a thacaíonn le gnóthú na Bord Cothaithe **safe food** le beartais, aidhmeanna agus cuspóirí, am céanna ag cosaint cistí poiblí agus sócmhainní na Roinne as a bhfuil mé freagrach go pearsanta, i gcomhréir leis an bhfreagrachtaí a shanntar dom i Bainistíochta Airgid Phoiblí Thuaisceart Éireann (MPMNI) agus Nósanna Imeachta Airgeadais Phoiblí.

Is é an beacht cuntasacht agus tuairisciú struchtúr atá sainmhínithe sa Bhoird Meamram Airgeadais, a rianaíonn an t-athbhreithniú agus a ról monatóireachta na Ranna urraíochta comhpháirteach (An Roinn Sláinte, Seirbhísí Sóisialta agus Sábháilteachta Poiblí (Thuaidh) agus an Roinn Sláinte agus Leanáí (Theas). Ina theannta sin, mar Phríomh-Oifigeach Cuntasaíochta, tá mé freagrach do na coistí faoi seach cuntais poiblí sa dá dháilínse.

2. Cuspóir an gCóras Rialaithe Inmheánaigh

Tá an córas rialaithe inmheánaigh riosca a bhainistiú go leibhéal réasúnta seachas chun deireadh gach riosca teip a bhaint amach beartais, aidhmeanna agus cuspóirí; is féidir é sin, ach dearbhú réasúnach agus ní dearbhú iomlán ar éifeachtacht. Tá an córas rialaithe inmheánaigh bunaithe ar phróiseas leanúnach atá deartha chun na rioscaí a aithint agus tús áite a thabhairt do bhaint amach beartais an Bhoird, aidhmeanna agus cuspóirí, meastóireacht a dhéanamh an dóchúlacht go dtarlóidh na rioscaí sin á réadú agus ba chóir an tionchar atá acu a bhaint amach, agus chun iad a bhainistiú go héifeachtach, go héifeachtúil, agus go heacnamaíoch. Tá an córas rialaithe inmheánaigh curtha i bhfeidhm ag an mBord Bia don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2009 agus suas go dtí dáta faofa na Tuarascáil agus Cuntais Bhliantúla, agus tagann sé leis treoir na Roinne Airgeadais.

3. Cumas Riosca a láimhsiú

Tá an Fhoireann Shinsearach Bainistíochta freagrach as maoirseacht a dhéanamh ar chur i bhfeidhm agus próiseas bainistíochta riosca faoi mo threoir chun a chinntiú go bhfuil an próiseas ag obair mar a bhí beartaithe. Chomh maith le hathbhreithniú ar an gcreat riosca foriomlán, fuair na moltaí ó na hiniúcháirí inmheánacha agus seachtracha a athbhreithniú, le rialuithe á feabhsaithe nó a thabhairt isteach mar is gá.

Tá gach ball foirne ag súil a bheith ag obair laistigh de pholasaithe bunaithe ar riosca agus rialaithe inmheánaigh, agus go bhfuil siad oilte mar is iomchuí.

4. An Creat Riosca agus Rialú

Tá forbartha ag an mBord clár riosca agus measúnú riosca mairís. Riosca atá aitheanta ag an leibhéal araon inghreamaithe agus ar rialú ag an am a fhorbairt pleananna gnó agus straitéisí. Tá forbartha ag an mBord ar chreat d'eolas bainistíochta rialta, athbhreithniú a dhéanamh ar athraitheas, agus nósanna imeachta riaracháin agus rialaithe (lena n-áirítear deighilt dualgas agus córas tarmलगin agus cuntasachta).

Cuimsíonn sé chomh maith: -

- Córais chuimsitheacha bhuiséadaithe le buiséad bliantúil ceadaithe ag an bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin;
- Nósanna imeachta a athbhreithniú agus a aontú leis an Buiséid leis an bhFoireann Bainistíochta Sinsearaí; agus
- An t-ullmhúchán ar thuarascálacha airgeadais rialta mar bhonn le haghaidh athbhreithniú agus monatóireacht a dhéanamh ar dhul chun cinn.

I 2009, bhí cúnamh an athbhreithniú ar an gcreat rialaithe riosca agus ag na tuairimí an dá na nIniúcháirí Inmheánacha agus Seachtracha agus an Coiste Iniúcháireachta an Bhoird Chomhairligh.

5. Athbhreithniú ar Éifeachtacht

Mar duine Cuntasach, tá mé freagrach as athbhreithniú ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh. Is é mo athbhreithniú ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh bunaithe ar obair na n-iniúcháirí inmheánacha agus na bainisteoirí feidhmiúcháin a bhfuil freagracht orthu as forbairt agus cothabháil an chreata rialaithe inmheánaigh, agus tráchtanna déanta ag na hiniúcháirí seachtracha ina litir bainistíochta agus tuarascálacha eile. Tá plean chun aghaidh a thabhairt ar laigí agus feabhsú leanúnach an chórais a chinntiú i bhfeidhm.

Sa bhliain 2009, thacaigh an gníomhaíochtaí seo a leanas an t-athbhreithniú ar éifeachtacht: -

- An tIniúcháir Inmheánach tuairisc don Choiste Iniúchta an Bhoird Chomhairligh ar an gcreat atá i bhfeidhm chun rialú agus a bhainistiú tionscadail mhóra;
- Rinneadh athbhreithniú ar an Buiséad Bliantúil, ceadaithe ag na Ranna Urraíochta, míosúil ag an Fhoireann Shinsearach Bainistíochta, go háirithe na difríochtaí ó ghníomhaíocht pleanáilte; agus
- Coimeádadh an creat do bhainistiú riosca faoi athbhreithniú leanúnach.

Martin Higgins

Príomh-Oifigeach Feidhmiúcháin

9^ú Feabhra 2011

Food Safety Promotion Board

The Certificate of the Comptrollers and Auditors General to the Northern Ireland Assembly and the Houses of the Oireachtas

We have audited the accounts of the Food Safety Promotion Board ('the Body') for the year ended 31 December 2009 pursuant to the provisions of the North/South Co-operation (Implementation Bodies) (Northern Ireland) Order 1999 and the British-Irish Agreement Act 1999 which require us to audit and certify, in co-operation, the accounts presented to us by the Body. These comprise the Income and Expenditure Account, the Statement of Total Recognised Gains and Losses, the Balance Sheet, the Cash Flow Statement and the related notes. These accounts have been prepared under the accounting policies set out within them.

Respective responsibilities of the Body, the Chief Executive and the Auditors

As explained more fully in the Statement of Responsibilities, the Body is responsible for the preparation of the accounts and for being satisfied that they give a true and fair view. The Chief Executive, as Accountable Officer, is responsible for ensuring propriety and regularity in relation to the use of public funds. Our responsibility is to audit the accounts in accordance with applicable law and International Standards on Auditing (UK and Ireland). Those standards require us and our staff to comply with the Auditing Practices Board's Ethical Standards for Auditors.

Scope of the audit of the accounts

And audit involves obtaining evidence about the amounts and disclosures in the accounts sufficient to give reasonable assurance that the accounts are free from material misstatement, whether caused by fraud or error. This includes an assessment: of whether the accounting policies are appropriate to the Body's circumstances and have been consistently applied and adequately disclosed; the reasonableness of significant accounting estimates made by the Body; and the overall presentation of the accounts.

In addition, we are required to obtain evidence sufficient to give reasonable assurance that the expenditure and income reported in the accounts have been applied for the purposes intended by the Northern Ireland Assembly and Dáil Éireann and that the financial transactions conform to the authorities which govern them.

Opinion on Regularity

In our opinion, in all material respects, the expenditure and income have been applied for the purposes intended by the Northern Ireland Assembly and Dáil Éireann and the financial transactions conform to the authorities which govern them.

Opinion on the accounts

In our opinion:

- the accounts give a true and fair view, of the state of the Body's affairs as at 31 December 2009, and of its surplus and cash flows for the year then ended; and
- the accounts have been properly prepared in accordance with the accounts direction issued under the governing legislation.

Opinion on other matters

In our opinion the information in the Foreword for the financial year for which the accounts are prepared is consistent with the accounts.

Matters on which we report by exception

We have nothing to report in respect of the following matters which we report to you if, in our opinion:

- adequate accounting records have not been kept; or
- the accounts are not in agreement with the accounting records; or
- we have not received all of the information and explanations we require for our audit; or
- the Statement on Internal Control does not reflect compliance with applicable guidance on corporate governance.

John Buckley
Irish Comptroller and Auditor General

Dublin Castle
Dublin 2
Ireland
17 February 2011

2011

KJ Donnelly
Comptroller and Auditor General for Northern

Ireland
106 University Street
Belfast
BT7 IEU

17 February

**CUNTAS IONCAIM AGUS CAITEACHAIS
don bhliain dar críoch 31 Nollaig, 2009**

		2009	2008	2009	2008
		€	€	GBP	(Mar a athshonraíodh) GBP
	Nótaí				
Ioncam					
Deontais Ioncaim ó Ranna	2 (a)	8,573,232	9,295,295	7,637,893	7,400,914
Deontas Caipitil Scaoileadh	9 (a)	<u>326,387</u>	<u>326,908</u>	<u>290,778</u>	<u>260,824</u>
		8,899,619	9,622,203	7,928,671	7,661,738
Ioncam Eile	2 (b)	<u>352,936</u>	<u>293,563</u>	<u>314,430</u>	<u>233,735</u>
Ioncam Iomlán		9,252,555	9,915,766	8,243,101	7,895,473
Caiteachas					
Costais Foirne	3	2,369,898	2,497,247	2,111,342	1,988,308
Táillí an Bhoird		104,188	109,696	92,821	87,340
Dímheas	6	325,234	326,908	289,751	260,824
Caiteachas Cláir Thaighde	5	467,898	1,057,166	416,850	841,716
Gníomhaíochtaí Cur Chun Cinn Bia	12	3,520,793	2,752,518	3,136,674	2,191,555
Costais Oibriúcháin Eile	4	<u>2,322,395</u>	<u>2,631,732</u>	<u>2,069,022</u>	<u>2,095,385</u>
Caiteachas Iomlán		9,110,406	9,375,267	8,116,460	7,465,128
Barrachas (Easnamh) don bhliain		142,149	540,499	126,641	430,345
Méid a aistriú chuig an gCúlchiste Ginearálta	13	<u>142,149</u>	<u>540,499</u>	<u>126,641</u>	<u>430,345</u>

Baineann na suimeanna go léir thuas le gníomhaíochtaí leanúnacha.

Martin Higgins

Príomh-Oifigeach Feidhmiúcháin

9^ú Feabhra 2011

Na nótaí ar leathanaigh 16-28 mar chuid de na cuntais

RÁITEAS AR GHNÓTHACHAIN AGUS CAILLTEANAIS AITHEANTA IOMLÁNA

don bhliain dar críoch 31 Nollaig, 2009

Nótaí

	2009 €	2008 €	2009 GBP	2008 GPB
Barrachas / (Easnamh) ar feadh na tréimhse	142,149	540,499	126,641	430,345
Gnóthachan achtúireach / (caillteanas) ar dhliteanas phinsin 18 (f)	(1,366,000)	423,000	(1,216,974)	336,792
Coigeartú ar mhaoiniú pinsin iarchurtha	1,366,000	(423,000)	1,216,974	(336,792)
Gnóthachan Aitheanta Iomlán / (caillteanas) ar feadh na tréimh	<u>142,149</u>	<u>540,499</u>	<u>126,641</u>	<u>430,345</u>

Martin Higgins

Príomh-Oifigeach Feidhmiúcháin

9^ú Feabhra 2011

Na nótaí ar leathanaigh 16-28 mar chuid de na cuntais

CLÁR COMHARDAITHE

mar atá ar 31 Nollaig 2009

		2009	2008	2009	2008
			Mar a athshonraíodh)		(Mar a athshonraíodh)
		€	€	GBP	GBP
Nótaí					
Sócmhainní Seasta					
Sócmhainní Inláimhsithe	6	1,433,993	1,659,887	1,273,529	1,581,042
Sócmhainní Reatha					
7	503,021	578,919	446,734	551,421	
Dlíteanais Reatha					
Creidiúnaithe-mhéid a bheidh dlite laistigh de bhliain amháin					
8	<u>(398,011)</u>	<u>(616,058)</u>	<u>(353,474)</u>	<u>(586,795)</u>	
Glansócmhainní Reatha / (Dlíteanais)					
	105,010	(37,139)	93,260	(35,374)	
Sócmhainní Iomlána Iúide					
Dlíteanais Reatha roimh Phinsin					
	<u>1,539,003</u>	<u>1,622,748</u>	<u>1,366,789</u>	<u>1,545,668</u>	
Maoiniú Pinsin Iarchurtha					
	4,599,000	2,845,000	4,084,372	2,709,863	
18(g)					
Dlíteanais Phinsin					
18(d)	<u>(4,599,000)</u>	<u>(2,845,000)</u>	<u>(4,084,372)</u>	<u>(2,709,863)</u>	
Glansócmhainní / (Dlíteanais)					
	<u>1,539,003</u>	<u>1,622,748</u>	<u>1,366,789</u>	<u>1,545,668</u>	
Maoinithe ag:					
Caipiteal & Cúlchistí					
Cúlchiste Ginearálta	13	105,010	(37,139)	93,260	(35,374)
Deontas Caipitil Cúlchiste	9 (a)	<u>1,433,993</u>	<u>1,659,887</u>	<u>1,273,529</u>	<u>1,581,042</u>
		<u>1,539,003</u>	<u>1,622,748</u>	<u>1,366,789</u>	<u>1,545,668</u>

Martin Higgins

Príomh-Oifigeach Feidhmiúcháin

9^ú Feabhra 2011

Na nótaí ar leathanaigh 16-28 mar chuid de na cuntais

RÁITEAS FAOI SHREABHADH AIRGID

don bhliain dar críoch 31 Nollaig, 2009

		2009	2008	2009	2008
	Nótaí				
		€	€	GBP	GBP
Glan-insreabhadh / (eis-sreabhadh) airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin	10	51,456	(38,953)	30,748	22,311
Caiteachas caipitil agus infheistíocht airgeadais Íocaíochtaí chun sócmhainní seasta inláimhsithe	6	(100,492)	(315,338)	(89,528)	(251,072)
Glan-insreabhadh / (eis-sreabhadh) roimh mhaoiniú		<u>(49,036)</u>	<u>(354,291)</u>	<u>(58,780)</u>	<u>(228,761)</u>
Maoiniú					
Maoiniú Caipitil Faighte		100,492	280,733	89,528	223,520
Cúlchiste Maoiniú		<u>0</u>	<u>34,605</u>	<u>0</u>	<u>27,552</u>
		100,492	315,338	89,528	251,072
		<u>51,456</u>	<u>(38,953)</u>	<u>30,748</u>	<u>22,311</u>
Méadú / (laghdú) in airgead tirim / bainc	11				

Martin Higgins

Príomh-Oifigeach Feidhmiúcháin

9^ú Feabhra 2011

Na nótaí ar leathanaigh 16-28 mar chuid de na cuntais seo.

NÓTAÍ LEIS NA CUNTAIS

1. Beartais Chuntasaióchta

1.1 Coinbhinsiún Cuntasaióchta

Na Ráitis Airgeadais ullmhaithe de réir choinbhinsiún an chostais stairiúil.

Gan teorainn a chur leis an eolas a thugtar, na Ráitis Airgeadais a ullmhú ar bhonn fabhrúithe agus go gcomhlíonann siad na riachtanais chuntasaióchta agus nochta an Companies (Northern Ireland) Order 1986 hAchtanna, ó Phoblacht na hÉireann gCuideachtaí 1963 go 2009, na caighdeáin chuntasaióchta arna eisiúint nó arna nglacadh ag Bord na gCaighdeán Cuntasaióchta agus na riachtanais chuntasaióchta agus nochta ad'eisigh an Roinn Airgeadais agus Pearsanra agus an Roinn Airgeadais, sa mhéid go bhfuil na ceanglais sin cuí.

1.2 Ioncam

Is ionann Ioncam infhaighte ndéontais ioncainm ón Roinn Sláinte agus Leanaí agus an Roinn Sláinte, Seirbhísí Sóisialta agus Sábháilteachta Poiblí.

1.3 Sócmhainní Seasta

- a. Tá sócmhainní seasta inláimhsithe san áireamh ag a gcostas stairiúil ar an mBord **safefood**.
- b. Ríomhtar dímheas a dhíscríobh ar an costas nó méideanna athluacháilte na sócmhainní seasta thar a saol úsáideach.

Na modhanna a ghlacfar agus na rátaí a úsáidtear in aghaidh na bliana mar seo a leanas:

Trealamh Oifige	15% Líne Dhíreach
Trealamh Ríomhaireachta	33.3% Líne Dhíreach
Costais Maoine & Fitout Líne	4% Líne Dhíreach
Daingneáin & Feistis	10% Líne Dhíreach
Tionscadail Caipitil CBFS Líne	33.3% Líne Dhíreach

- c. Gearrtar dímheas i mbliain an cheannaigh, ach nach bhfuil i mbliain na diúscartha.
- d. Sócmhainní Seasta a chaipitliú uair níos mó ná siad € 650 (GBP423).

1.4 Cáin Bhreisluacha

Níl an Bord Cothaithe Sábháilteacht Bhia i riocht CBL a aiséileamh agus CBL san áireamh mar chaiteachas nó i luach caipitliúil na Sócmhainní Seasta.

1.5 Pinsin

Tá Bord **safefood** ar ghlacadh FRS 17 i ndáil le cuntasáíocht do phinsin sa bhliain 2009.

Bunaíodh an Scéim Pinsean Thuaidh / Theas ag an Thuaidh / Theas agus na Comhlachtaí Forfheidhmithe Turasóireacht Éireann Teoranta le héifeacht ó 29 Aibreán 2005. Is scéim pinsin sochair sainmhínithe a mhaoinítear go bliantúil ar bhonn íoc mar a théann tú ó airgid soláthartha ag an Ríocht Aontaithe agus an Státchiste na hÉireann. Tá an scéim á riaradh ag riarthóir seachtrach. Tá maoiniú ón Státchiste na hÉireann ar fáil ag an Roinn Airgeadais faoi bhráid an Chomhlachta a chuireann maoiniú ar an riarthóir ansin. An Tá Tuaisceart Éireann de na sochair a íocadh i rith na bliana atá maoinithe go díreach chuig an riarthóir ag an Státchiste na Ríochta Aontaithe.

Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais (FRS) 17 Clúdaíonn sochair scoir. Tá an dliteanas an 31 Nollaig 2009 curtha san áireamh sna ráitis airgeadais agus tá nóta nochtadh curtha san áireamh (Nóta 18) cur síos ar na ríomhaireachtaí athbhreithniú achtúireach, bhí a rinne PriceWaterhouseCoopers. Áirítear leis seo torthaí na ríomhanna de na dliteanais pinsin agus costais a bhaineann le fostaithe (agus an iarl-fhostaithe) de chuid an Bhoird chun Cinn Sábháilteachta Bia chun críocha na cuntais don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2009 agus figiúirí comparáideacha do 2008.

Eiríonn costais pinsin sochair pinsin a thuilleann fostaithe sa tréimhse. Aithnítear méid a chomhfhreagraíonn don mhuirear pinsin mar ioncam sa mhéid is go bhfuil sé in-aisghabhála, agus fritháirithe ag deontais a fhaightear sa bhliain chun íocaíochtaí pinsin a scaoileadh. Léiríonn dliteanais pinsin luach reatha íocaíochtaí pinsin sa todhchaí tuillte ag an bhfoireann go dtí seo.

Cuireadh i bhfeidhm FRS 17, i gcomhar leis an íocaíocht ASLCs i rith 2009 agus an bhliain comparáideacha 2008, agus dá bhrí sin tá an Comhlacht freagrach as an íocaíocht ASLC don tréimhse Eanáir-Márta 2009, de bhreis ar an FRS17 a costas pinsin, i gcomhréir leis an treoir aontaithe ag an Roinn Airgeadais in Éirinn, An Roinn Airgeadais agus Pearsanra i dTuaisceart Éireann, agus an t-Reachtaireí Cuntas agus Ciste sa dá dhlínse.

1.6 Caiteachas Cláir Thaighde

Costais Taighde Conartha san áireamh sa Chuntas Ioncaim agus Caiteachais bunaithe ar chaiteachas dlite agus iníochta sa bhliain ar scór na conarthaí taighde ceadaithe.

1.7 Deontas Caipitil Cúlchiste

Is ionann an Cuntas Cúlchiste Deontas Caipitil luach neamhamúchta ioncaim a úsáidtear chun críocha caipitiúla.

1.8 Airgeadra Tuairiscithe

Na hidirbhearta agus iarmhéideanna de chuid an Bhoird a thuairisciú sa dá Euro agus i Steirling.

Is é an airgeadra Euro ag obair an Bhoird agus idirbhearta a thaifeadadh san airgeadra sin. Idirbhearta in airgeadra eile a thaifeadadh in euro ag an ráta malairte ar dháta na n-idirbheart. Aistrítear sócmhainní agus dliteanais airgid a bhíonn ainmnithe in airgeadraí eile a aistriú go Euro ag na rátaí malairte atá i bhfeidhm ag dáta an chlár chomhardaithe (rátaí dúnta). Gnóthachain agus cailteanais réadaithe a ghlacadh chun an gCuntas Ioncaim agus Caiteachais.

Ag deireadh na bliana ar na ráitis airgeadais a aistriú go Steirling. Tá an Cuntas Ioncaim agus Caiteachais aistriú ag baint úsáide an ráta malairte an meán don bhliain cé go bhfuil an Clár Comhardaithe aistriú ag baint úsáide an ráta malairte deiridh. Coigeartuithe aistriúcháin airgeadra a eascraíonn as seo ar na ráitis airgeadais le feiceáil i Sreabhadh Airgid Glan ó Ghníomhaíochtaí Oibriúcháin (Nóta 10), Deontas Caipitil Cúlchiste (Nóta 9 (a)). Deontas Caipitil Chuntas (Nóta 9 (b)) agus Cúlchiste Ginearálta (Nóta 13).

2. a) Deontais ó na Ranna

Tréimhse Airgeadais 1^ú Eanáir, 2009 go 31^{Nollaig}, 2009

	Roinn Sláinte agus Leanaí	Roinn Sláinte agus Leanaí	RSSSSP	RSSSSP	IOMLÁN	IOMLÁN
	€	GBP	€	GBP	€	GBP
Nóta						
Deontas Ioncaim	6,227,009	5,547,643	2,346,223	2,090,250	8,573,232	7,637,893
Cuntas Caipitil 9 (b)	72,991	65,028	27,501	24,501	100,492	89,529
	6,300,000	5,612,671	2,373,724	2,114,751	8,673,724	7,727,422

Tréimhse Airgeadais 1^ú Eanáir, 2008 go 31^{Nollaig}, 2008

	Roinn Sláinte agus Leanaí	Roinn Sláinte agus Leanaí	RSSSSP	RSSSSP	IOMLÁN	IOMLÁN
	€	GBP	€	GBP	€	GBP
Nóta						
Deontas Ioncaim	6,924,349	5,513,167	2,370,946	1,887,747	9,295,295	7,400,914
Cuntas Caipitil 9 (b)	211,307	168,243	69,426	55,277	280,733	223,520
	7,135,656	5,681,410	2,440,372	1,943,024	9,576,028	7,624,434

Faigheann **safefood** deontais ón Roinn Sláinte agus Leanaí (RSL) agus an Roinn Sláinte, Seirbhísí Sóisialta agus Sábháilteachta Poiblí (RSSSSP). Is iad na ranníocaíochtaí faoi seach RSL 73% (2008 75%), agus RSSSSP 27% (2008 25%). Áirítear ar an 2009 deontas ioncaim ó RSSSSP ioncam barúlach de € 24,265 (GBP21, 618) i leith Thuaisceart Éireann ranníocaíochtaí le costais phinsin (ASLCs) (Nóta 1.5)

b) Ioncam Eile

	2009	2008	2009	2008
	€	€	GBP	GBP
Ús Bainc	5,728	1,494	5,103	1,190
Pinsin - An Roinn Airgeadais agus Pearsanra	1,208	12,069	1,076	9,609
Maoiniú Iarchurtha Glan do Pinsin	346,000	280,000	308,251	222,936
	352,936	293,563	314,430	233,735

3. Costais Foirne

a) Ba é an meánlíon seachtainiúil na foirne (coibhéis lánaimseartha):

Stiúrthóireachtaí	2009	2008
Bainistíochta Sinsearaí	5	5
Oibríochtaí Corparáideacha	14	15
Eolaíocht an Bhia	4	4
Sláinte an Duine & Cothú	2	2
Margaíocht agus Cumarsáid	8	6
Iomlán	33	32

b) Ba iad na costais a tabhaíodh i leith na foirne:

	2009	2008	2009	2008
	€	€	GBP	GBP
Costais Tuarastal	1,658,304	1,584,374	1,477,383	1,261,479
ÁSPC an Fhostóra	130,297	140,355	116,082	111,751
Iasacht / Gníomhaireacht Foirne	184,366	320,202	164,252	254,945
Costais Phinsin:				
Foirne ar Iasacht	0	11,848	0	9,433
ALSCs Bliana Reatha	24,265	95,927	21,618	76,377
Costais Seirbhíse Reatha Phinsin	372,666	344,541	332,007	274,323
	<u>2,369,898</u>	<u>2,497,247</u>	<u>2,111,342</u>	<u>1,988,308</u>

€ 90,968 an Phinsin Tobhach baineadh agus íochta leis an Roinn Sláinte agus Leanaí.

c) Is iad na líon na bhfostaithe ag deireadh na bliana a bhfuil a díolaíochtaí (lena n-áirítear ranníocaíochtaí pinsin) thit laistigh de na bannaí seo a leanas (is ionann na díolaíochtaí bliantúil): -

	2009	2008
€ 40,001 - 50,000	4	5
€ 50,001 - 60,000	4	2
€ 60,001 - 70,000	3	5
€ 70,001 - 80,000	4	3
€ 80,001 - 90,000	0	3
€ 90,001-100,000	2	0

€ 100,001-110,000	0	0
€ 110,001-120,000	1	0
€ 120,001-130,000	1	1

d) Is é an t-eolas seo a leanas ar fáil i leith an Fhoireann Bainistíochta Sinsearaí: -

	Díolaíochtaí	Díolaíochtaí	Méadú ar Phinsin Real i Thuillte	Méadú ar Phinsin Real i Thuillte	Luach na Pinsean fabhraithe ag deireadh na bliana	Luach na Pinsean fabhraithe ag deireadh na bliana	Aois (blianta)
	€ '000	GBP'000	€ '000	GBP'000	€ '000	GBP	
An tUasal M Higgins (POF)	128	114	2	2	60	53	54

An tUasal Ray Dolan (Stiúrthóir, Oibríochtaí Corpraithe), An Dr Gary Kearney (Stiúrthóir, eolaíocht Bia),

An Dr Clíodhna Foley-Nolan (Stiúrthóir, Sláinte an Duine agus Cothú) agus Fiona Gilligan (Stiúrthóir, Margáíocht agus Cumarsáid).

e) **Cuirtear** an t-eolas seo a leanas ar fáil i leith na Comhaltaí an Bhoird Chomhairligh: -

	Díolaíochtaí € '000	Díolaíochtaí GBP'000
John Dardis	10-15	5-10
Campbell Tweedie	5-10	5-10
Ken Baird	5-10	5-10
Lynn Ni Bhaoigheallain	5-10	5-10
Joe Byrne	5-10	5-10
Brian Cunningham	5-10	5-10
Aoife Healy	5-10	5-10
Susan Heraghty	5-10	5-10
Neven Maguire	5-10	5-10
Seamus Sheridan	5-10	5-10
Con Traas	5-10	5-10
Jane Wells	5-10	5-10

Cuireadh Uimh Sochair i bhfoirm earraí do Bhainistíocht Shinsearach nó Baill an Bhoird Chomhairligh.

4. Costais Oibríucháin Eile

	2009 €	2008 €	2009 GBP	2008 GBP
Cíos & Leictreachais	609,724	624,428	543,203	497,169
Táillí Comhairleoireachta	20,403	73,053	18,177	58,165

Clódóireacht, Tuarascálacha & Litríocht	136,320	266,822	121,448	212,444
Taisteal agus Cothabháil	208,359	258,517	185,627	205,831
Tacaíocht Ríomhaireachta	150,436	225,713	134,023	179,713
Teileafón	80,336	95,002	71,571	75,641
Postas & Páipéarachas	44,111	46,504	39,299	37,026
Costais Cruinnithe	13,409	15,978	11,946	12,722
Costais Oifige	51,799	144,082	46,148	114,718
Costais Earcaíochta	23,259	62,894	20,721	50,076
Scéimeanna Comhionannas agus Míchumas	0	3,643	0	2,900
Comhdháil	0	62,261	0	49,572
Oiliúint	56,204	56,766	50,072	45,197
Árachas	28,890	29,824	25,738	23,746
Síntiúis	37,143	22,314	33,091	17,766
Iníúcháirí 'Luach Saothair	19,270	20,500	17,168	16,322
Táillí Díl agus Gairmiúla	38,642	147,611	34,426	117,528
Cúrsaí Seachadadh	210,354	159,594	187,404	127,069
Glanadh & Lónadóireacht	39,332	41,974	35,041	33,420
Cothabháil & Athchóiriú	79,078	63,407	70,451	50,485
Táillí Bainc	1,397	1,633	1,245	1,300
Comhaltachtaí	308,277	166,433	274,644	132,514
Tionscnamh Pobail Bia	164,499	42,779	146,552	34,061
Cailiteanas - Diúscairt Sócmhainní Seasta	1,153	0	1,027	0
	<u>2,322,395</u>	<u>2,631,732</u>	<u>2,069,022</u>	<u>2,095,385</u>

5. Caiteachas Cláir Thaighde

	2009	2008	2009	2008
	€	€	GBP	GBP
Ceimic & Tocsaineolaíocht	54,815	150,873	48,834	120,125
Eolaíocht an Bhia	6,876	206,425	6,126	164,356
Sláinte an Duine & Cothú	188,151	481,517	167,624	383,384
Micribhitheolaíocht & Faireachas	218,056	218,351	194,266	173,851
	<u>467,898</u>	<u>1,057,166</u>	<u>416,850</u>	<u>841,716</u>

6. Sócmhainní Seasta

	Oifig	Maoin & Fitout	Daingneáin &	Trealamh Ríomhaireachta	Tionscadail	
	Trealamh	Costas	Feistis	& Bogearraí	Caipitil CBFS	Iomlán
Costas nó Luacháil	€	€	€	€	€	€
Ar an 1 ^ú Eanáir 2009	434,129	1,824,751	206,380	1,107,814	429,321	4,002,395
Breiseanna	0	0	0	100,492	0	100,492
Diúscairtí	21,566	0	0	564,282	0	585,848
Ar an 31 ^{Nollaig} 2009	412,563	1,824,751	206,380	644,024	429,321	3,517,039
Dímheas						
Ar an 1 ^ú Eanáir 2009	430,821	533,698	140,239	1,025,011	212,739	2,342,508
Soláthar don bhliain	906	71,270	20,638	89,312	143,108	325,234
Diúscairtí	20,414	0	0	564,282	0	584,696
Ar an 31 ^{Nollaig} 2009	411,313	604,968	160,877	550,041	355,847	2,083,046
NBV ar an 31^ú Nollaig 2009	1,250	1,219,783	45,503	93,983	73,474	1,433,993
NBV ag 31^{Nollaig} 2008	3,308	1,291,053	66,141	82,803	216,582	1,659,887
	GBP	GBP	GBP	GBP	GBP	GBP
NBV ar an 31^ú Nollaig 2009	1,110	1,083,289	40,411	83,467	65,252	1,273,529
NBV ag 31^{Nollaig} 2008	3,151	1,229,728	62,999	78,870	206,294	1,581,042

7. Sócmhainní Reatha	2009	2008	2009	2008
	€	€	GBP	GBP
Féichiúnaithe	54,168	185,815	48,107	176,989
Réamhíocaíochtaí & Ioncam Fabhraithe	165,239	160,946	146,749	153,302
Airgead sa bhanc agus ar láimh	283,614	232,158	251,878	221,130
	503,021	578,919	446,734	551,421

8. Creidiúnaithe (méideanna dlite laistigh de bhliain amháin)

Creidiúnaithe & Fabhruithe

2009	2008	2009	2008
€	€	GBP	GBP
398,011	616,058	353,474	586,795
398,011	616,058	353,474	586,795

a) Deontas Caipitil Cúlchiste

	2009	2008	2009	2008
	€	€	GBP	GBP
Iarmhéid Tosaigh	1,659,887	1,671,457	1,581,042	1,225,763
Breiseanna Caipitil	100,492	315,338	89,528	251,072
Lúide an méid a scaoileadh chuig I & E A / C	(326,387)	(326,908)	(290,778)	(260,824)
Diúscairtí - Costas	(585,848)	(125,133)	(521,932)	(99,631)
Diúscairtí - Dímheas	584,696	125,133	520,906	99,631
Diúscairtí - Caillteanas	1,153	0	1,027	0
Coigeartú Aistriú Airgeadra			(106,264)	365,031
Iarmhéid Deiridh	1,433,993	1,659,887	1,273,529	1,581,042

b) Deontas Caipitil Chuntas

	2009	2008	2009	2008
	€	€	GBP	GBP
Iarmhéid Tosaigh	0	34,605	0	25,378
Infhaighte Maoiniú Caipitil	100,492	280,733	89,528	223,520
Deontas Caipitil Cúlchiste	(100,492)	(315,338)	(89,528)	(251,072)
Coigeartú Aistriú Airgeadra				2,174
Iarmhéid Deiridh	0	0	0	0

Léiríonn an coigeartú aistriúcháin airgeadra méid an ghluaiseacht i luach na sócmhainní seasta / iarmhéid maoinithe is inchurtha i leith an t-athrú i rátaí malairte i rith na bliana

Glan-Insreabhadh / (Eis-Sreabhadh) ó Ghníomhaíochtaí Oibriúcháin

	2009	2008	2009	2008
	€	€	GBP	GBP
Barrachas / (Easnamh) don tréimhse	142,149	540,499	126,641	430,345
Aistriú ón gCúlchiste Dheontas Caipitil	326,387	292,303	290,778	232,732
Muirir Dímhéas	(325,234)	(326,908)	(289,751)	(260,284)
Caillteanas Diúscairt Caipitil	(1,153)	0	(1,027)	0
(Méadú) / Laghdú i bhFéichiúnaithe	127,354	(203,497)	135,435	(225,228)
Méadú / (Laghdú) i gCreidiúnaithe	(218,047)	(341,350)	(233,321)	(115,320)
Coigeartú Aistriú Airgeadra			1,993	(39,934)
	51,456	(38,953)	30,748	22,311

Léiríonn an coigeartú aistriúcháin airgeadra méid an ghluaiseacht i luach na sócmhainní agus dliteanais reatha is inchurtha i leith an t-athrú i rátaí malairte i rith na bliana.

11. Anailís ar chomhardú na n-airgead tirim mar a thaispeántar sa Clár Comhardaithe

	Ag 01.01.09	Sreabhadh Airgid	Ag 31.12.09
	€	€	€
Euro Chuntas	221,402	(59,832)	161,570
Cuntas Steirling	5,550	89,861	95,411
Cuntas Taisce	8,779	22,719	31,498
Mionairgead	267	98	365
Cártaí Creidmheasa	(3,840)	(1,390)	(5,230)
Iomlán	232,158	51,456	283,614

12. Gníomhaíochtaí Cur Chun Cinn Bia

	2009	2008	2009	2008
	€	€	GBP	GBP
Costais Meáin	2,346,961	1,991,905	2,090,908	1,585,955
Costais Margaíocht	637,825	318,445	568,238	253,546
Imeachtaí	174,922	106,797	155,838	85,032
Foilseacháin	192,037	106,462	171,086	84,765
Tionscadail & Comhdháil Urraíocht	67,056	128,882	59,740	102,616
Forbairt Oideachais	60,536	68,072	53,931	54,199
Gníomhaíochtaí Líne Chabhrach	41,456	31,955	36,933	25,442
	3,520,793	2,752,518	3,136,674	2,191,555

13. Cúlchiste Ginearálta

2009	2008	2009	2008
€	€	GBP	GBP

Iarmhéid Tosaigh	(37,139)	(577,638)	(35,374)	(423,611)
Barrachas / (Easnamh)	142,149	540,499	126,641	430,345
Coigeart� Aistri� Airgeadra			1,993	(42,108)
Iarmhéid Deiridh	105,010	(37,139)	93,260	(35,374)

Idirbhearta Páirtithe Gaolmhara

Is é an Bord Cothaithe Sábháilteacht Bhia Is comhlacht forfheidhmithe trasteorann urraithe ag Roinne Sláinte agus Leanaí agus na RSSSP a mheastar mar pháirtithe gaolmhara. I rith na bliana, an Bord Cothaithe Sábháilteacht Bhia a bhí maoinithe go príomha ag na ranna agus go raibh idirbhearta éagsúla leo.

15 Caiteachas Caipitil sa Todhchaí

Tá an Bord Cothaithe Sábháilteacht Bhia aon chaiteachas caipitil breise, ar chóir iad a nochtadh sna Ráitis Airgeadais ar an 31 Nollaig 2009.

16 Taighde Conartha Galar Tógálach intestinal

Conradh tríocha mí choimisiúnú chun staidéar a dhéanamh an t-ualach ar Ghalair Thógálacha intestinal ar Oileán na dhaonra na hÉireann i mí na Samhna, cuireadh deireadh 2007 ag an mBord Cinn Sábháilteachta Bia ar an 9^ú Eanáir, 2009. Dá réir sin, bhí € 967,156 (GBP 869,231) a aisíoc leis an mBord i mí Aibreáin, 2009 agus ina dhiaidh sin ar ais chuig ár n-ranna coimircíochta i cóimheas maoinithe comhaontaithe. Bhí an t-aisíoc i ndáil le hidirbhearta tionscnaimh 2007 agus tá tionchar nialais ar an gclár comhardaithe, agus tá sé faoi deara ach nach choigeartú sna cuntais.

17 Léasanna Oibríochta

Tá tiomantais ag an mBord bliantúil de € 483,228 i ndáil le léasanna oibríochta ar mhaoín nuair a rachaidh in éag mar seo a leanas na téarmaí léasa:

	2009	2008
	€	€
Laistigh de Bhliain 1	-	-
Idir 2 agus 5 Blianta	-	-
Níos mó ná 5 Blianta	483,228	483,228
	483,228	483,22

18. Pinsin

Tá an luacháil a úsáideadh do nochtadh FRS17 bunaithe ar luacháil iomlán achtúireach amhail an 31 Nollaig 2009 ag achtúire neamhspleách. Is iad na príomhbhoinn tuisceana a úsáideadh chun dliteanais na scéime amhail an 31 Nollaig 2009 faoi FRS 17:

a) Boinn tuisceana Eacnamaíoch

Ráta glactha bliantúil

Ráta lascaine

Tuaisceart Éireann: 5.70% - an toradh cruinn meán bliantúil ar os cionn 15 bliana bannaí ráta AA corparáideach.

Phoblacht na hÉireann: 5.10% - an toradh cruinn ar an meán níos mó ná 10 mbliana AA rátáil bhannaí corparáideacha Eurozón arna taifeadadh ag

iBoxx choigeartú ar feadh ré dhliteanais na scéime.

Innéacs Praghsanna Miondíola Méadú i

Tuaisceart Éireann:
nasctha céiseanna.

3.70% - an difríocht idir torthaí ar céiseanna cúpón seasta agus innéacs-

Phoblacht na hÉireann:
níos mó ná na hÉireann thar Euroland IPT.

2.5% - bunaithe ar an sprioc boilscithe BCE móide coigeartú le haghaidh

Méadú ar tuarastal inphinsin: 4.00% - Bonn tuisceana seasta

Méadú ar phinsin in íocaíocht

Tuaisceart Éireann: 3.70% - méadú ag teacht le RPI

Phoblacht na hÉireann: 4.00% - ag teacht le méaduithe tuarastail

2.50% - ag teacht le IPT

Méadú ar phinsin i iarchur

Tuaisceart Éireann: 3.70% - méadú ag teacht le RPI

Phoblacht na hÉireann: 2.50% - méadú ag teacht le IPT

b) Bonn tuisceana déimeagrafacha

Bonn Tuisceana

Mortlaíochta

Táblaí SAPS bunaithe ar gach duine aonair bliain de

Breithe le liúntas le haghaidh feabhsuithe sa todhchaí i fad saoil i gcomhréir leis an

gcohort meán le 1% in aghaidh na bliana mar bhonn taca.

Asbhaintí ó fianas

Náid

Luath-scor

Náid

Aistrithe Amach

Náid

Staitisticí Pósta

80% de na pinsinéirí measta a bheith pósta faoi láthair agus 80% de na neamh-

phinsinéirí measta a bheith pósta ar scor nó ar bhás níos luaithe.

Mná céile measta le bheith 3 bliana níos óige ná mar a husbands. Tá an luacháil a

úsáideadh do nochtadh FRS17 bunaithe ar luacháil iomlán

achtúireach amhail an 31 Nollaig 2009 ag achtúire cáilithe neamhspleách a chur san

áireamh riachtanais FRS17 chun measúnú a dhéanamh ar na

dliteanais na scéime amhail an 31 Nollaig 2009. Is iad na príomhbhoinn tuisceana

achtúireacha a úsáideadh chun dliteanais scéime a ríomh faoi FRS 17:

c) Príomh-mboinn tuisceana achtúireacha a úsáidtear le haghaidh na ríomhaireachtaí

	31 Nollaig 2009	31 Nollaig 2008	
	31 Nollaig, 2007		
Ráta Lascaine			
Tuaisceart Éireann	5.70%	6.40%	5.80%
Republic Of Ireland	5.10%	6.40%	5.70%
Ráta méadaithe i Innéacs Praghsanna Miondíola			
Tuaisceart Éireann	3.70%	2.90%	3.30%
Phoblacht na hÉireann	2.50%	2.50%	2.50%
Ráta méadaithe i dtuarastail	4.00%	4.00%	4.00%
Meánráta má tá méadú ar phinsin			
Tuaisceart Éireann	3.70%	2.90%	3.30%
Poblacht na hÉireann			
Ag teacht le méaduithe tuarastail	4.00%	4.00%	4.00%
Ag teacht le IPT 2.50%	2.50%	2.50%	2.50%
Saol amach anseo Meán ag súil leis ag aois 65 le haghaidh			
65 bliain d'aois faoi láthair Fireann	21.2	21.2	21.2
65 bliain d'aois faoi láthair Mná	23.8	23.8	23.8
45 bliain d'aois faoi láthair Fireann	23.1	23.1	23.1
Mná faoi láthair d'aois 45	25,7	25,7	25,7

d) Gluaiseacht i nGlandliteanas Pinsin i rith na bliana airgeadais

	2009	2008	2009
	2008		
	€ '000	€ '000	GBP'000
	GBP'000		
Dlíteanas na scéime ar an 1 ^ú Eanáir	2845	1982	2710
Costas seirbhíse	185	200	165

Costas seirbhíse roimhe seo 0	0	0	0	
Ranníocaíochtaí Comhaltaí 42	42	53	37	
Ús ar dhliteanais na scéime 115	188	145	167	
Cailiteanas / (gnóthachan) ar athrú na mbonn tuisceana (416)	1226	(522)	1092	
Cailiteanais / (gnóthachain) 125	140	99	79	
Glan-aistrithe i / (amach) den scéim	0	953	0	759
Sochair a íocadh (52)	(27)	(65)	(24)	
Difríochtaí malairte - Comparáidí GBP 571	0	0	(188)	
Dlíteanais na scéime amhail an 31 Nollaig 2710	4599	2845	4084	

Ioncaim agus Caiteachais anailís don bhliain airgeadais

Seo a leanas anailís ar an mhaoinithe iarchurtha do phinsin glan mar seo a leanas:

	2009	2008	2009	2008
	€ '000	€ '000	GBP'000	GBP'000
Costas seirbhíse reatha	185	200	165	159
Ús ar dhliteanais na Scéime	188	145	167	115
Sochair a íocadh i rith na bliana	(27)	(65)	(24)	(52)
Difríocht slánaithe - € '000 / GBP'000 comparáidí	0	0	0	1
	346	280	308	223

Seo a leanas anailís ar na costais pinsin seirbhíse atá ann faoi láthair mar seo a leanas:

2009	2008	2009	2008
€ '000	€ '000	GBP'000	GBP'000

Costas seirbhíse reatha	185	200	165	159
Ús ar dhliteanais na Scéime	188	145	167 1	15
	_____	_____	_____	_____
	373	345	332	274
	_____	_____	_____	_____

f) Caillteanas achtúireach carnach sa ráiteas ar ghnóthachain agus caillteanais iomlána aitheanta

An caillteanas achtúireach carnach aitheanta san STRGL amhail an 31 Nollaig 2009 ná:

	€ '000	GBP'000
2008 Gnóthachan achtúireach ar dhliteanais phinsin	423	337
Caillteanas achtúireach ar dhliteanais phinsin sa bhliain 2009	(1366)	(1217)
	_____	_____
Caillteanas achtúireach ar dhliteanais phinsin Carnach	(943)	(880)
	_____	_____

g) Maoiniú Pinsin Iarchurtha

I gcomhréir leis an gcleachtas cuntasaióchta do chomhlachtaí Stáit neamh-thráchtála urraithe i bPoblacht na hÉireann, aithníonn an Bord Cothaithe Sábháilteacht Bhia sócmhainn acmhainní ionannas le cur ar fáil ag an Ríocht Aontaithe agus an Státchiste na hÉireann don dliteanas iarchurtha neamh-mhaoinithe do phinsin ar bhonn roinnt imeachtaí san am atá caite. Áirítear ar na himeachtaí sin tacaíocht reachtúil don scéim aoisliúntais, agus an beartas agus an cleachtas maidir le pinsin na seirbhíse poiblí a mhaoiniú sa dá dhá dhá n-áirítear an próiseas meastacháin bliantúil. Cé nach bhfuil aon chomhaontú foirmiúil agus dá bhrí sin, aon ráthaíocht ann maidir le méideanna tráchtais ar leith leis na comhlachtaí maoinithe, tá an Bord Cothaithe Sábháilteacht Bhia aon fhianaise ann nach leanfaidh an polasaí maoinithe sin ag freastal ar an méid seo de réir an chleachtais reatha. Tá an chóireáil ar neamhréir leis an gcleachtas cuntasaióchta do Ríocht Aontaithe Neamh-Rannach Comhlachtaí, más rud é, mar gheall ar easpa ráthaíocht foirmiúil, nach bhfuil dliteanas maoiniú aitheanta go dtí go dtagann an tiomantas atá dlite.

B'ionann an tsócmhainn mhaoinithe iarchurtha do phinsin amhail an 31 Nollaig 2009 ná € 4.599m (2008: € 2.845m).

	2009	2008	2009	2008
	€ '000	€ '000	GBP'000	GBP'000
Iarmhéid Tosaigh	2845	1982	2710	1453
(Laghdú) / Méadú i Iarchurtha Maoiniú Pinsean	1754	863	1374	1257
	_____	_____	_____	_____
Iarmhéid Deiridh	4599	2845	4084	2710
	_____	_____	_____	_____

h) Suimeanna don dá reatha agus roimhe sin tréimhsí

		2009	2008	2007
		€ '000	€ '000	€ '000
Dlíteanais neamh-mhaoinithe Scéime	4599	2845	1982	
Barrachas / (easnamh)		(4599)	(2845)	(1982)
Coigeartú taithí ar dhlíteanais Lena n-áirítear a fháil ar éifeacht ráta malairte / (caillteanas)		(140)	(99)	-
		2009	2008	2007
		GBP'000	GBP'000	GBP'000
Dlíteanais neamh-mhaoinithe Scéime		4084	2710	1453
Barrachas / (easnamh)		(4084)	(2710)	(1453)
Coigeartú taithí ar dhlíteanais Lena n-áirítear a fháil ar éifeacht ráta malairte / (caillteanas)		(125)	(79)	-

ACCOUNTS DIRECTION

FOOD SAFETY PROMOTION BOARD

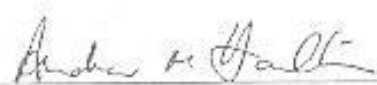
ACCOUNTS DIRECTION GIVEN BY THE NORTHERN DEPARTMENT OF HEALTH, SOCIAL SERVICES AND PUBLIC SAFETY AND THE SOUTHERN DEPARTMENT OF HEALTH AND CHILDREN, WITH THE APPROVAL OF THE FINANCE DEPARTMENTS NORTH AND SOUTH, IN ACCORDANCE WITH THE NORTH/SOUTH CO-OPERATION (IMPLEMENTATION BODIES) (NORTHERN IRELAND) ORDER 1999 AND THE SOUTHERN BRITISH-IRISH AGREEMENT ACT 1999.

The annual accounts shall give a true and fair view of the income and expenditure and cash flows for the financial year, and the state of affairs as at the year end. Subject to this requirement, the Body shall prepare accounts for the financial period 2 December 1999 to 31 December 2000 and subsequent financial years in accordance with:

- a. the North/South Implementation Bodies Annual Reports and Accounts Guidance;
- b. other guidance which Finance Departments may issue from time to time in respect of accounts which are required to give a true and fair view;
- c. any other specific disclosures required by sponsoring Departments,

except where agreed otherwise with Finance Departments, in which case the exception shall be described in the notes to the accounts.

Signed by the authority of the
Department of Health, Social
Services and Public Safety

Dated 18.06.01

Department of Health
and Children

13 06 01
